

Svjetlo istinsko

Priručnik za proučavanje Evandjelja po Ivanu

Izvornik:

LIGHTKEEPER, Bibellesen mit Plan - für junge Leute, Band 2
© 2004 by Christliche Schriftenverbreitung,
42490 Hückeswagen, Njemačka

Prijevod jednog dijela izvornika

© **ŽIVA RIJEČ**, Krasica 2023.

Predgovor

Mnogi svjetionici koji su nekoć imali važnu ulogu za sigurnost na moru, danas služe samo kao turistička atrakcija. Njihovo svijetljenje jednostavno više nije potrebno. No s kršćanima nije tako. Kršćani u svim vremenima trebaju svijetliti u mračnome svijetu – svijetliti za Isusa Krista – pružiti orijentaciju drugima, tako da žive kao što je i Isus živio. To je velik zahtjev, ali istodobno i najljepša i najsmislenija zadaća na svijetu.

Ovaj priručnik pomoći će kršćaninu da proučavajući posljednje od četiri evanđelja bolje upozna Gospodina Isusa, ostane blizu njega i živi s njim. Samo tako će njegovo svjetlo uvijek svijetliti.

Proučavanje svakog odjeljka Ivanovog evanđelja sastoji se od sljedećih dijelova:

Glavni tekst: kratko objašnjenje teksta kojega si pročitao u Bibliji.

Pitanja: tu možeš provjeriti što si zapamtio ili razumio prilikom čitanja. Odgovori na sva pitanja nalaze se na stranicama 63-69. Neka pitanja služe tome da te potaknu na razmišljanje o tvome životu. Ona su označena s „•“ i nemaju brojčanu oznaku.

Objašnjenje riječi ili pojmova: kratka objašnjenja teških i zanimljivih pojmova, imena ili naziva.

Želim ti Božji blagoslov i mnogo radosti pri proučavanju Ivanovog evanđelja!

Izdavač

Evandjelje po Ivanu

Podatci i činjenice

Pisac:

Ivan

Vrijeme nastanka:

Nedugo prije svršetka prvoga stoljeća

Mjesto pisanja:

Vjerojatno u Maloj Aziji (Efez)

Primatelji:

Svi ljudi

Tema:

Isus Krist – vječni Sin Božji

Osobitosti:

Ivanovo evandjelje vjerojatno je posljednja napisana knjiga Biblije.

Evandjelje po Ivanu

Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenoga Sina, da tko god u njega vjeruje ne propadne, nego ima život vječni.

Ivan 3,16

Podjela:

Poglavlje 1,1-18:

Isus Krist – Riječ

Poglavlja 1,19-12,50:

Javna Isusova služba

- ON je život (poglavlja 3-7)
- ON je svjetlo (poglavlja 8-12)

Poglavlja 13,1-17,26:

Isusovo služenje učenicima

- Njegova ljubav (poglavlja 13-17)

Poglavlja 18,1-20,31:

Isusova smrt i uskrsnuće

Poglavlje 21,1-25:

Zaključak

Nastanak

Apostol Ivan napisao je ovo evandjelje nedugo prije svršetka prvoga stoljeća, kada su se već pojavila lažna naučavanja o Gospodinu Isusu. Ivanovo evandjelje naglašava da Isus jest Bog – Bog Sin.

Kada je Ivan pisao već su postojala ostala tri napisana evandjelja te je mogao smatrati da su ona općepoznata.

U svome evandjelju Ivan sebe nikada ne naziva imenom. Sâm sebe naziva: „učenik kojega je Isus ljubio“ ili „drugi učenik“.

**Ivanovo evandjelje Isusa
Krista opisuje prvenstveno
kao Sina Božjega.**

Sadržaj

Ivan u svome evanđelju, kao i u svojim poslanicama, mnogo govori o ŽIVOTU, SVJETLU I LJUBAVI. To su bile značajke osobe Sina Božjega.

Čovjek Isus Krist istodobno je i vječni Bog, koji je u Starome zavjetu za sebe mogao reći: „Ja sam onaj koji jesam“ (Izlazak 3,14). On je također mogao reći: „Ja sam kruh života, ... svjetlo svijeta, ... vrata ovčama, ... Dobar pastir, ... uskrsnuće i život, ... put, istina i život, ... pravi trs“ (Ivan 6,35; 8,12; 10,7.11; 11,25; 14,6; 15,1).

Dok druga evanđelja mnogo govore o djelima Gospodina Isusa, Ivanovo evanđelje, prije svega, izvješćuje o njegovim govorima. Od više od trideset čudesa o kojima izvješćuju druga evanđelja, Ivan opisuje samo hranjenje pet tisuća ljudi i šest drugih čudesa koja se

inače ne spominju drugdje. No on ih ne naziva čudesima, nego „znamenjima“. Razlog za to navodi u poglavlju 20,30-31:

„I mnoga druga znamenja učinio je Isus pred svojim učenicima, koja nisu zapisana u ovoj knjizi; a ova su zapisana da vjerujete da Isus jest Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život po njegovu imenu.“

A danas?

Bog želi da svatko vjeruje u Njegovog Sina, tako da ne propadne nego da ima vječni život.

Trebaš se sve više i više diviti veličini njegove osobe, jer – on je Bog!

**Bog želi da vjeruješ da
Isus jest Krist, Sin Božji.**

Ivan 1,1-18

Bog je postao čovjekom

Gospodin Isus je „ta Riječ“ koja je bila u početku. O koliko god davnoj prošlosti bismo mi ljudi mogli misliti, Sin Božji je tada već bio. **1-2** On nije bio stvoren, nego je On taj koji je sve stvorio. **3**

Taj veličanstveni Stvoritelj došao je u svoje Stvorenje: Isus Krist postao je čovjekom, živio je među ljudima i pokazivao što je milost i istina. **14** No njegova ga stvorenja nisu primila; **10** nije ga htio čak ni njegov narod, Izrael.

11 No ipak je bilo nekih koji su Gospodina Isusa prihvatili u svoj život te tako postali Božja djeca.

12

I danas svatko tko čuje za Gospodina Isusa ima upravo te dvije mogućnosti: ili će ga odbaciti, ili će on postati središtem njegovog

života.

1. Koju zadaću je imao Ivan Krstitelj? **7**
2. Što znači izjava Ivana Krstitelja u **15.** retku?

Ti si Božje stvorenje.
No jesi li i Božje dijete?

Svjedočanstvo Ivana Krstitelja

Od Ivana Krstitelja možeš ponešto naučiti. On govori malo o sebi, ali mnogo o Gospodinu Isusu. On sebe smatra „glasom“ koji ljude poziva na pokajanje, kako bi bili pripravnici prihvatiti Božjega Krista. One koji su se pokajali, Ivan je krstio. **19-28**

Tada se dogodilo nešto veličanstveno: Ivan je vidio Isusa kako dolazi k njemu. Nije mogao šutjeti. Govorio je o onome što će Gospodin Isus učiniti: on će ukloniti grijeh i krstiti Duhom Svetim. Ljudi ne mogu riješiti problem grijeha, ali Isus Krist će, na temelju svoje žrtve na križu, iz svemira ukloniti grijeh. Ljudi mogu krstiti samo vodom, ali Sin Božji krštava Duhom Svetim. **29-34**

- Kada si ti zadnji put govorio o Gospodinu Isusu i o onome što je on učinio na križu?
3. Triput se u ovome odjeljku govori o tome da je Ivan nešto svjedočio. U kojim redcima?

Ivan Krstitelj navijestio je krštenje **Duhom Svetim**.

Isto to navijestio je i Gospodin Isus nakon svoga uskrsnuća, u Djelima apostolskim 1,5, te dodao da će se to dogoditi „za ne mnogo dana“. Samo krštenje zbilo se na dan Pedesetnice, kada je Sveti Duh došao na Zemlju (Djela 2,1). Tim jedinstvenim događajem stvorena je Božja Crkva (ili Skupština) – tijelo Kristovo.

Jesi li ti svjedočanstvo za
Gospodina Isusa?

Tražiti i naći

Izraelcima je u Starome zavjetu bio navješten dolazak Mesije. Njega su oni iščekivali i tražili. Andrija i Filip pronašli su ga u osobi Isusa Krista. **41+45** Obojica su krenula tražiti svoje sunarodnjake koje bi mogli upoznati s tom slavnom osobom. Andrija je našao svoga brata Šimuna, a Filip je našao Natanaela. **41+45** To je jednostavno tako: onaj tko je pronašao Gospodina Isusa, traži i druge koji će ga htjeti slijediti. A s time je najbolje početi u svojoj najbližoj okolini. Istinito je to da ljudi smiju tražiti i naći Isusa. No također je istinito da sâm Gospodin Isus traži i nalazi ljude. Tako je bilo kod Filipa.

43

4. Gdje je Filip sreo Natanaela?
5. Zašto je Natanael isprva bio sumnjičav kada je čuo o Isusu? Uz pomoć kojih dokaza ga je Filip uvjerio?

„Sin čovječji je došao potražiti i
spasiti ono što je izgubljeno“
(Luka 19,10)

Ponestalo je vina

U pogledu ove svadbe pozitivno je to što je bio pozvan Gospodin Isus, **2** a negativno je to što je ponestalo vina. Bila je to vrlo neugodna okolnost. Marija se u pogledu te poteškoće obratila na pravu adresu: rekla je to Isusu. **3** No on joj je jasno pokazao da je obvezan čekati upute svog nebeskog Oca. On ništa ne čini „sâm od sebe“. **4** Marija je to prihvatila i slugama rekla: „Što god vam (on) kaže, učinite!“ **5** To su posljednje riječi Marije, majke Isusove, koje su nam priopćene u Bibliji – izjava koju je vrijedno zapamtiti!

Zatim je Gospodin Isus pretvorio vodu u vino. Bilo je to izvrsno vino. **10** Da, sve što Stvoritelj načini vrlo je dobro (Postanak

1,31).

6. Koliko je otprilike litara vode Gospodin Isus pretvorio u vino (jedna mjera je oko 39 litara)?

7. Što je tim čudom bilo očitovano?

Vino je u Bibliji često slikovit prikaz radosti. U Psalmu 104,15 zapisano je da vino veseli čovječje srce. U Ivanu 2 govori se o tome da se Gospodin Isus na svadbi pobrinuo za vino. To ukazuje na to da on može i hoće dati radost. No preduvjet za to je da činiš ono što on kaže!

Gospodin Isus želi donijeti
pravu radost u tvoj život!

Revnost za Božji dom

Bio je Blagdan pashe i mnogi Židovi hodočastili su u Jeruzalem. Nisu svi mogli dovesti životinje za žrtvovanje; zbog toga su se u predvorju Hrama prodavala goveda, ovce i golubovi te se mijenjalo mnogo novca. To se pretvorilo u velik i unosan posao. Sin Božji oštro se usprotivio tome.

13-17

Židovi su od Isusa tražili neki znak. Time bi on trebao potvrditi da ima pravo očistiti Hram. Gospodin Isus nije ispunio njihovu želju; ali on im ipak govori o jednom znaku: kada oni unište hram njegova tijela, to jest kada ga ubiju, on će trećeg dana podići taj hram. Govori im, dakle, o čudu svog tjelesnog uskrsnuća. No njegovi slušatelji to nisu razumjeli i izvrtali su njegove riječi.

18-22

8. Pročitaj još jednom **20.** redak i usporedi ga s Matejem 26,61. Što to Židovi nisu razumjeli u Isusovoj izjavi te su to izvrtali? 9. Mnogi su povjerovali u Isusovo ime kada su vidjeli znamenja koja je činio. **23** To zvuči dobro; no u tome je, očigledno, bila neka „kvaka“, jer se Gospodin Isus nije povjeravao tim ljudima. **24-25** Koji nedostatak možeš prepoznati u njihovom vjerovanju?

Nakon što su se Židovi vratili iz Babilonskoga sužanjsstva ponovno su sagradili razoreni **Hram** u Jeruzalemu (Ezra 3,8 i dalje). Herod Veliki obnovio je i nadogradio taj Hram. Nakon četrdeset i šest godina gradnje bila je to veličan-

Jesi li ti revan u onome
što je Božje?

Novi život

Jedan od poglavara stroge farizejske vjerske sljedbe, Nikodem, došao je k Isusu noću. **1-2** Isus mu je pokazao da mu sva njegova pobožnost nije dovoljna. Nikodem se mora nanovo roditi, jer, u protivnom, ne može ući u Božje kraljevstvo. **3+5** Novo rođenje zbiva se „od vode i od Duha“.

Voda je tu slika Božje riječi u njezinoj snazi koja čisti (Efežanima 5,26). Duh se odnosi na Svetog Duha, koji Božju riječ upotrebljava kako bi djelovao na dušu čovjeka i proizveo novi život.

Da bi se moglo izvršiti djelo **u tebi**, bilo je potrebno izvršiti djelo **za tebe**: Gospodin Isus morao je biti podignut na križ i na njemu umrijeti. Sada je na tebi da se pokaješ i vjeruješ u Gospodina Isusa. Tada imaš vječni život. **14-15**

10. Koliko puta u ovom odjeljku Gospodin Isus započinje svoje izjave riječima „Zaista, zaista“?

11. Tko ne vjeruje u ime Sina Božjega već je osuđen. Tako govori **18.** redak. Kako ti to razumiješ? U kome smislu je neki nevjernik već danas osuđen?

Čovjek se mora nanovo roditi da bi ušao u Božje kraljevstvo. Vjerske navike, vjerni roditelji i slično, ništa ne koriste u pogledu toga.

Ivan 3,22-36

On mora rasti

Ivanovi su učenici bili ožalošćeni kada su vidjeli da svi odlaze k Isusu, a ne više k Ivanu. **26** Sâm Ivan Krstitelj nije imao poteškoća s time. Naprotiv, on se spremno povukao pred Gospodinom Isusom. Kratka izjava iz **30.** retka treba biti i tvoje životno načelo.

Između Ivana i Gospodina Isusa postoji golema razlika. Ivan je, kao i svaki drugi čovjek, bio sa Zemlje. Ali Krist je došao s Neba. Ono što je on govorio bile su Božje riječi. Onaj tko je primio Njegovo svjedočanstvo, potvrdio je da je Bog istinit. **33-34** Snažnu suprotnost tome naći ćeš u 1. Ivanovoj 5,10: onaj tko ne primi to svjedočanstvo, učinio je Boga lažljivcem.

12. Na kojem mjestu je Ivan krstio?

13. Tko je mladoženjin prijatelj u **29.** retku?

Ivanovo krštenje bilo je krštenje pokajanja. Ivan je krstio one koji su se pokajali te ukazivao na Onoga koji će doći poslije njega – na Isusa (Djela apostolska 19,4). Kršćansko krštenje je drukčijeg karaktera, jer je ono krštenje u Kristovu smrt (Rimljanima 6,3).

Voliš li ti stajati u sjeni ili radije svijetliš za Gospodina Isusa?

Žeđ

Ivanovo evanđelje sadrži mnoge razgovore Sina Božjega. U ovome odjeljku Gospodin Isus razgovara s nekom ženom koja je bila pet puta udata i postavljena, a s muškarcem s kojim je trenutno živjela nije ni bila u braku. **17-18**

Prije nego li je dotaknuo tu njezinu slabu točku, Gospodin Isus pokušao je zadobiti njezino srce. Zamolio ju je da mu dade malo vode. **7** Predočio joj je Boga kao velikog davatelja te joj ponudio živu vodu koja će utažiti žeđ njezine duše. **10+14**

Ni ova žena, jednako kao ni Nikodem, nije razumjela Isusa. Duhovno značenje Njegovih riječi isprva joj je bilo skriveno. Pod živom vodom podrazumijevala je svježiju izvorsku vodu **11-12** (Postanak 26,19) i mislila je samo na prirodnu žeđ. No Gospodin Isus nastavio je razgovarati s njom ...

14. Gdje je Gospodin Isus sreo ženu iz Samarije?

15. U koje doba dana (u koliko sati) je Isus sreo tu ženu?

„Neka dođe onaj tko je žedan. I tko god hoće, neka zagrabi vodu života besplatno“ (Otkrivenje 22,17)

Gdje se treba klanjati Bogu (štovati Boga)

Budući da je Gospodin Isus zadobio srce te žene, ona se nije prestrašila i pobjegla kad joj je pokazao da je njemu poznat sav njezin upropašteni, grešni život. U Kristu je vidjela proroka kojega je smatrala mjerodavnim da može riješiti jedno važno pitanje: Treba li se Bogu klanjati na brdu Gerizim, kao što su tvrdili Samarijanci, ili u Jeruzalemu, kako su smatrali Židovi? **19-20**

Isus joj je objasnio da su Samarijanci u krivu **22**, ali je pokazao i to da s kršćanstvom počinje nešto sasvim novo: klanjanje Ocu u Duhu i istini. Vanjsko obredno klanjanje bit će uklonjeno. Neće više biti važno vrši li se klanjanje na nekom osobitom mjestu.

U međuvremenu su se učenici vratili iz kupovine (4,8). Njihove misli bile su zaokupljene jelom.

Isus pak govori o sasvim drugoj hrani. **31-34** Je li volja Božja i tvoj „svakodnevni kruh“?

16. Čemu su se čudili učenici kada su, nakon povratka iz kupovine, ponovno došli svome Gospodinu?

17. Koliko je još vremena ostalo do žetve? Koje dvije vrste žetve razlikuje Gospodin Isus?

Klanjanje je usmjereno na Boga. To je osobit oblik molitve. Onaj tko se klanja, poklonio se ničice pred nekim većim od sebe priznajući s hvaljenjem i slavljenjem njegovu slavu. Klanjanje je divljenje i iskazivanje časti nekoj osobi. Klanjanje znači više negoli samo zahvaljivanje za primljene darove.

Otac traži klanjatelje!
Je li tebe već uspio naći?

Čuti i vjerovati

Svjedočanstvo Samarijanke naišlo je na snažan odjek u njezinu gradu. Mnogi ljudi pohrlili su Gospodinu Isusu. Čuli su njegove riječi i bili uvjereni da je on Spasitelj svijeta. **39-42**

Isus je bio prihvaćen i u Galileji, ali ne zbog svoje riječi, nego zato što je učinio vidljiva znamenja. **43-45** Zbog toga mu je kraljev službenik i uputio takvu molbu. Isus je trebao poći s njim i ozdraviti mu sina. Htio je vidjeti kako Isus ozdravljuje. **46-47** No Gospodin Isus ukazuje na to da se Židovi previše pouzdaju u ono što je vidljivo, u znamenja i čudesa. **48** On može ozdraviti već samo svojom riječju. Kraljev službenik pouzdao se u tu riječ i istog je trenutka njegov sin bio ozdravljen. **50-54**

18. U koji sat je sina kraljevog službenika pustila vrućica?

Vjera se temelji na Božjoj riječi. Vidljiva znamenja i čudesa potvrđivala su tu riječ na početku kršćanstva (Marko 16,20); ali ona ne mogu biti temelj vjere. U Rimljanima 10,17 zapisano je: „Vjera dolazi slušanjem (propovijedanjem), a slušanje po riječi Božjoj.“

Pouzdaješ li se bez sustezanja u Božju riječ?

Želiš li ozdraviti?

Bio je to vrlo bolan prizor: mnoštvo bolesnih tiskalo se oko kupališta Bethesda. **2-3** Jedan od njih bio je teško bolestan već trideset i osam godina. **5** Dugo je uzalud čekao na ozdravljenje nakon što se voda uzburka. A onda je čuo neobično pitanje: „Želiš li ozdraviti?“ **6** Bolesnik nije izravno odgovorio Gospodinu Isusu na to pitanje; no, ipak, njegove su riječi jasno pokazale da je to upravo ono što on najviše želi. **7** Nakon toga je Sin Božji postupio po svojoj vlasti i ozdravio tog izmučenog čovjeka. **8-9**

Taj čovjek je slikovit prikaz grešnika koji ne mogu sami sebe osloboditi iz svog jadnog, grešnog stanja. Samo im Sin Božji može darovati spasenje. On će pomoći čovjeku, ali samo ako čovjek to dopusti.

19. Gdje je Gospodin Isus ozdravio bolesnoga?

20. Kojeg dana u tjednu je bolesnik bio ozdravljen?

21. Kako je bolesnik bio ozdravljen?

U ovom odjeljku čitamo o „**židovskom blagdanu**“. **1** U Starome zavjetu ne nalazimo takav naziv. To pokazuje da u Isusovo doba za vjerskih blagdana u središtu više nije bio Bog, nego Židovi.

**Priznanje vlastite bespomoćnosti
vodi spasenju.**

Isus je Sin Božji

Isus je ozdravio bolesnika u subotu i zapovjedio mu da nosi svoju postelju. Zbog toga je, prema shvaćanju Židova, Isus kršio subotu te je zaslužio smrt. **16** Gospodin Isus im je pokazao da on i njegov Otac, neovisno o suboti, djeluju u ovom grešnom svijetu. **17** Tim riječima je djelovanje Oca prikazao jednakim svom vlastitom djelovanju. Židovi su shvatili da time izjednačuje sebe s Bogom. Za njih je to bilo huljenje na Boga i zbog toga su ga još više nastojali ubiti. **18**

U daljnjim izjavama Gospodin Isus potvrđuje i naglašava da Otac i Sin djeluju u potpunom skladu jedan s drugim. **19-30**

• Razmisli u kojim točkama je od **19.** do **30.** retka dokazano jedinstvo Oca i Sina.

22. U **25.** retku riječ je o mrtvima, a u **28.** retku o onima koji su u grobovima. I jedni i drugi čut će glas Sina Božjega. Pripadaju li oni jednoj te istoj skupini ljudi?

Oni koji su **kršili subotu** i **hulili Boga**, prema Zakonu

su bili pod smrtnom osudom (Izlazak 31,14 i Levitski zakonik 24,16). Židovi su smatrali da na temelju tih odjeljaka iz Biblije imaju pravo ubiti Gospodina Isusa. Tako su bili zaslijepljeni!

To vrijedi i danas: Otac i Sin
djeluju; također i na tebi!

Četiri svjedočanstva

Židovi su odbacili svjedočanstvo Gospodina Isusa. Kada bi Isus svjedočio sâm za sebe, oni uistinu ne bi trebali primiti Njegovu svjedočanstvo. **31** No bilo je suprotno. Isus govori o četverostrukom svjedočanstvu koje on ima kao poslanik od Oca. To su sljedeća svjedočanstva:

- svjedočanstvo Ivana Krstitelja **33-35**
- svjedočanstvo Njegovih djela **36**
- svjedočanstvo njegova Oca **37-38**
- svjedočanstvo Pisama. **39**

Pod Pismima se u **39.** retku misli na pisma (spise) Starog zavjeta. Ovaj redak trebao bi te potaknuti da u Starom zavjetu potražiš Krista. Ako to učiniš, steći ćeš veliko blago.

23. U čije je ime došao Gospodin Isus?

24. U **44.** retku spominje se jedan važan razlog koji ljude sprečava da povjeruju. Kako bi taj razlog nazvao jednom riječju?

U **43.** retku Gospodin Isus govori o čovjeku koji će doći u svoje vlastito ime i Židovi će ga primiti. Čovjek na kojega on tu misli je **Antikrist**, koji će se pojaviti nakon što vjernici budu uzeti na nebo. On će biti vođa nevjernih Židova. Taj „Čovjek grijeha“ mislit će samo na vlastitu čast te će čak tražiti da mu se ljudi klanjaju u budućem hramu u Jeruzalemu (2. Solunjanima 2,3-4).

Marljivo čitaj Bibliju, kako bi bolje
upoznao Gospodina Isusa.

Božanska računica

Kako nahraniti to veliko mnoštvo? Filip je izračunao da zalihe novca nisu dovoljne da se kupi kruha za sve. **5-7** Andrija je primijetio dječaka koji je bio spreman dati pet ječmenih kruhova i dvije ribe. Ali što je to za tolike? **8-9**

Filip i Andrija gledali su na ograničene mogućnosti i na gotovo neograničene potrebe te zaključili: ne bi bilo dovoljno da svaki dobije malo. Oba su učenika znala računati, ali nisu znala za božansku računicu. Inače bi u računanju uzeli u obzir i čimbenik „neograničene mogućnosti svoga Gospodina“. Za njega nema bezizlazne okolnosti. Tako je i ovdje na čudesan način umnožio kruh i ribu. **10-13** Ljudima se to svidjelo. Oduševljeni, htjeli su ga učiniti kraljem. Gospodin Isus se povu-

kao: on je htio primiti kraljevstvo samo iz ruke svoga Oca. **14-15** I učenici su pošli s njim te su u oluji iznova iskusili kako je snažan njihov Gospodin. **16-21**

25. U koje doba godine se dogodilo čudo u kojem je Isus nahranio mnoštvo?

Uputa: vodi računa o onome što piše u **4.** retku i na kalendaru sa židovskim blagdanima pronađi koje je to doba.

26. Koliko osoba je nahranio Gospodin Isus?

27. Učenici su pokupili preostale ulomke. Koliko su skupili?

Gospodin Isus je javno
zahvalio za jelo?
Činiš li i ti to isto?

Mnoštvo je tražilo Isusa. Ne zato što su vjerovali da je on poslan od Oca, nego zato što su cijenili Njegovu besplatnu skrb. **24-26** No Gospodin Isus daje više od hrane; on ima hranu koja ostaje za život vječni. Da bi je dobio, čovjek mora činiti samo jedno: vjerovati u njega. **27-29**

Narod pak ne želi vjerovati. Oni najprije od Gospodina Isusa žele vidjeti znak. Premalo im je bilo čudo u kojem je nahranjeno mnoštvo.

Ta i Mojsije je milijunski narod u pustinji godinama opskrbljivao manom. **30-31** No Gospodin Isus jasno veli: nije im Mojsije davao manju, nego nebeski Otac – a on je taj koji daje i istinski kruh. **32** Taj istinski kruh je Gospodin Isus. On je kruh života. **35**

28. U ovom odjeljku Gospodin Isus spominje dvije vrste hrane, prirodnu i duhovnu, te u jednome retku pokazuje veliku razliku između njih. Kako glasi ta razlika?

29. U **33.** retku Gospodin Isus govori da on daje život svijetu. Kako ti to razumiješ?

Mana koju su Izraelci jeli za vrijeme svog četrdesetogodišnjeg putovanja pustarom naziva se „kruhom s neba“ (Izlazak 16,4). Ona je slikovit prikaz Sina Božjega, koji je s neba sišao na Zemlju i koji je sâm sebe nazvao „istinskim kruhom s neba“. **32**

Samo Isus Krist može utažiti
žed i glad tvoje duše.

Neću ga izbaciti van

Onaj tko dođe Gospodinu Isusu neće biti izbačen van. **37**

A svaki koji je vjerom došao k njemu, u vječnoj je sigurnosti. **39**
To su veličanstvene riječi. Pa ipak su Židovi mrmljali. Najviše im je smetala Isusova tvrdnja da je došao s Neba. **41-42**

Gospodin Isus je smireno nastavio poučavati. U **51.** retku prvi put u svome govoru spominje svoju smrt. Njegova smrt je neophodna. Ljudi će samo putem njegove smrti moći dobiti vječni život.

30. Što u ovom odjeljku Gospodin

Isus naziva Očevom voljom? **31.** Koliko se puta u ovom odjeljku spominje uskrsnuće u posljednji dan?

Posljednji dan koji se spo-

minje u Ivanu 6 ne označava kraj svijeta, niti je to dan od dvadeset i četiri sata. Pod tim se podrazumijeva određeno razdoblje. Ono počinje uzećem (uznesenjem) i uskrsnućem vjernika, a završava uskrsnućem i osudom onih koji nisu prihvatili Krista (Ivan 12,48). Tisućgodišnje kraljevstvo, koje se nalazi između ta dva događaja, uključeno je u taj „dan“.

„Onaj tko ima Sina, ima život;
onaj tko nema Sina Božjega,
nema život.“
(1. Ivanova 5,12)

To ti je sigurno poznato: ljudi se dive veličanstvenom Isusovom životu, uzimaju si ga za uzor te smatraju da to znači biti kršćaninom. Ali bez vjere u Njegovu smrt ne može se imati vječni život. **53**

I danas, kao i onda, postoje ljudi koji slijede Gospodina Isusa, a u stvarnosti ne vjeruju u njega. Njihovo učeništvo je samo izvanjsko. To postaje očitim kada se potpuno odvrate od Gospodina Isusa. Ako pak ne učine tako, njihovo licemjerstvo moglo bi, kao kod Jude Iskariotskog, ostati još dugo skriveno istinskim učenicima. No Gospodinu Isusu ne može se ništa sakriti. On zna sve. **64**

32. Što su mnogi učenici Gospodina Isusa rekli kada su čuli što je naučavao u sinagogi?
33. Što je rekao Petar kada je Gospodin Isus dvanaestoricu učenika upitao hoće li i oni otići?

Jesti Njegovo tijelo (meso) i piti Njegovu krv znači poistovjetiti se s umrlim Kristom. To je, prvenstveno, čin vjere koji se čini samo jednom: Onaj tko vjeruje u umrlog Spasitelja, ima život vječni. O tome se govori od **51.** do **53.** retka. No redci **54** do **58** pokazuju da se stalno trebaš baviti Kristovom smrću kako bi se time „hranio“.

Hoćeš li i ti otići?
Kome ćeš otići?

Njegova braća ne vjeruju

U prethodnom poglavlju čitali smo o Isusovim sljedbenicima koji nisu vjerovali. U ovom poglavlju govori se o nečemu što je možda još žalosnije: njegova braća po tijelu (još) ne vjeruju u njega, **5** premda su imali bogobojazne roditelje te su mnogo godina mogli promatrati savršen život svog najstarijeg brata. I danas, nažalost, ima ljudi koji su povlašteni na sličan način, no ipak još nisu učinili odlučujući korak, to jest povjerovali.

Braća su željela da se Isus pojavi na velikom vjerskom blagdanu u Jeruzalemu, kako bi zbog djela koja čini postao poznat. **3-4** Ali Gospodin Isus se ne dâ nagovoriti, nego postupa po volji svoga Oca. Kada pak je otišao na blagdan, nije to učinio privlačeći na sebe pozornost drugih, nego „kao potajno“. **10**

34. Koji blagdan se bio približio?

35. Zašto svijet mrzi Gospodina Isusa?

Izraz „**svijet**“ često se javlja u Ivanovom evanđelju i ima različita značenja. U Ivanu 1,10 stoji da je svijet postao po Gospodinu Isusu – to je svijet kao cjelokupno **Stvorenje**. U poglavlju 3,16 misli se na svijet koji sačinjavaju ljudi (**čovječanstvo**), a ovdje u **7**. retku riječ je o **sustavu** kojemu je na čelu Sotona, koji vlada nad nevjernicima, i u kojemu nema mjesta za Boga ni za njegova Krista.

Vjeruješ li ti u Sina Božjega?

Sud po vanjštini

Vjerojatno se sjećaš da je Gospodin Isus u subotu ozdravio čovjeka koji je bio bolestan trideset i osam godina, a Židovi su zbog toga htjeli ubiti Isusa jer je, po njihovu mišljenju, prekršio subotu (5. poglavlje, od 5. retka). Gospodin Isus se sada ponovno vraća na to **19-23** te im jasno veli da je njihova revnost za subotu samo svetost po vanjštini. Sud koji su donijeli o Gospodinu Isusu sasvim je nepravedan, iako su se pritom pozivali na Zakon. **24**

„Kako su zli bili ti ljudi“, brzo ćemo pomisliti. Ali ne donosimo li i mi često o nekome sud koji možda zvuči ispravno i pobožno, a u stvarnosti je potpuno nepravedan?

36. Tko može spoznati je li Isusov nauk od Boga?

37. Pokušaj objasniti što to Gospodin Isus u **23.** retku predbacuje Židovima. Napomena: pročitaj Levitski zakonik 12,3.

„Nemojte suditi po vanjštini,
nego sudite sudom pravednim“
(Ivan 7,24)

Dođi i pij!

Riječi Gospodina Isusa nekim su ljudima bile trn u oku; osobito vođama naroda. Tražili su prigodu da ga uhvate. **30+32** No do toga nije došlo. Zašto? Je li im nedostajalo ljutine, lukavstva i zloće? Ne, razlog je bio taj što čas patnje Gospodina Isusa još nije bio došao. **30** Kako li samo ta rečenica jasno pokazuje da je Bog upravljao svim tim događajima!

Gospodin Isus je, ne osvrćući se na protivljenje, govorio mnoštvu i posljednjeg dana Blagdana sjenica. Svatko tko je nezadovoljan može doći k njemu i utažiti žeđ svoje duše. **37** No onaj tko povjeruje, ne samo da će sâm biti blagoslovljen, nego će postati blagoslovom za druge: iz njegova tijela (iz utrobe, to jest iz njegove nutrine) poteći će rijeke žive vode. **38** To je moguće po Duhu Svetom, koji živi u vjerniku. **39**

38. Gospodin Isus je Židovima rekao da će ga tražiti i da ga neće naći, kao i to da oni ne mogu doći tamo gdje je on. Što je on time mislio? A što su mislili Židovi da on time misli?

39. Koji je po broju bio posljednji dan Blagdana sjenica? (vidi Levitski zakonik 23,33-36)

Prema izvješćima povjesničarâ, u ono doba je prigodom **Blagdana sjenicâ** bilo uobičajeno da na posljednji dan blagdana Veliki svećenik tijekom svečanog obreda izlije na žrtvenik vodu iz bazena Siloam. Zbog toga su Isusove riječi: „Ako je tko žedan, neka dođe k meni i pije“, sasvim sigurno ostavljale osobit utisak na ljude.

Religija ne može zadovoljiti
čovjekovu najdublju potrebu.
To može samo Isus Krist.

Podijeljenost u narodu

Stari Šimun je nedugo nakon Isusova rođenja rekao da će ljudi biti podijeljeni u pogledu Isusa (Luka 2,34-35). Redci iz ovog odjeljka jasno to pokazuju.

Nikodem se zauzeo za Isusa.

50-51 Učinio je to vrlo oprezno, ali je ipak učinio. Farizeji su ga odmah pokušali ušutkati. Rekli su mu neka pomnije čita i istražuje Pisma pa će vidjeti da Galilejac Isus ne može biti prorok, jer iz Galileje još nije ustao nikakav prorok. **52**

No farizeji nisu bili u pravu. Prorok Jona bio je iz Gat-Hefera (2. Kraljevima 14,25), a to je bio grad u Galileji. Oni koji su proklinjali narod što ne poznaje Zakon, **49** ni sami ga nisu poznavali!

40. Što su podložnici odgovorili svećeničkim glavarima i farizejima kada su ih oni upitali zašto nisu uhitili Isusa?

U doba Staroga zavjeta **Galilejom** se smatralo sasvim malo područje. U doba Novoga zavjeta Galileja je obuhvaćala područje više izraelskih plemena. Mnogo miješanog naroda od Židova i poganskih naroda živjelo je u tom području koje se nalazi sjeverno od Samarije. Zbog toga su „pravi“ Židovi prezirali Galilejce. Gospodin Isus je odrastao u jednom galilejskom gradu, naime u Nazaretu (Ivan 1,46), te su ga zbog toga smatrali Galilejcem, iako je bio rođen u Betlehemu, koji pripada Judi.

Priznaj otvoreno i jasno da
pripadaš Gospodinu Isusu!

Isus je svjetlo svijeta

Farizeji i pismoznanci doveli su pred Spasitelja neku ženu koja je počinila preljub. Zakon je za to zahtijevao smrtnu kaznu. Što li će Isus reći na to? Hoće li tražiti pomilovanje za nju? U tome bi slučaju farizeji smatrali da Isus ne poštuje Mojsijev zakon i doveli bi ga u poteškoće. **1-6**

Farizeji su, dakle, opet veliki zastupnici Zakona. No jesu li pomislili na to da su i oni prekršitelji toga Zakona? Ili pak oni nikada nisu sagriješili? „Onaj od vas tko je bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju.“ Budući da su tako bili postavljeni pred Božje svjetlo, farizeji su počeli odlaziti jedan za drugim. **7-9** Isus, u skladu sa svojim poslanjem, nije osudio tu ženu. **15** No on time nipošto ne dopušta grijeh. Redak **11** to jasno pokazuje.

41. Da je Gospodin Isus rekao da po Zakonu treba kamentovati ženu, farizeji bi ga mogli optužiti. Što misliš, kako? Pročitaj Ivan 18,31.

42. Na temelju **7.** retka često se zaključuje da Isus tu veli da suditi smije samo onaj tko je sâm bezgrešan. Što ti misliš o tome zaključku?

Kad je trebalo donijeti neku presudu, farizeji su prihvaćali **svjedočanstvo** dvoje ljudi. Tako je bilo propisano u Zakonu (Ponovljeni zakon 19,15). No oni nisu htjeli prihvatiti dvostruko Božje svjedočanstvo. Svjedočanstvo Oca i Sina bilo im je manje vrijedno negoli svjedočanstvo dvoje grešnih ljudi. **17-18**

Vidiš li ti svoje vlastite propuste i vlastite grijehе?

Kamo? Tko? odakle?

Židovi nisu razumjeli Gospodina Isusa. Kamo to on ide? **21-22** Tko je on uopće? **25** Tko je taj koji ga je poslao? **26-27** Nisu shvatili ni to da moraju biti oslobođeni. U svojim očima oni nisu bili nikakvi robovi. **31-33** No Gospodin Isus im jasno govori da su oni robovi grijeha i da ih jedino on može osloboditi. **34+36**

Do danas mnogi ljudi nisu svjesni vladavine grijeha u svom životu. Snagu grijeha primijete tek kada ozbiljno pokušaju živjeti prema Božjim mjerilima pa ne uspijevaju u tome. Kako li je veličanstveno to što se tada može doći Gospodinu Isusu! On može i hoće darovati oslobođenje.

43. Zašto Gospodina Isusa Otac

nije ostavio samoga?

- Postoji li u tvome životu neki grijeh kojega bi se želio osloboditi? Muči li te neka loša navika? Osjećaš li se vezanim za nešto što je zlo? Pročitaj još jedanput **36.** redak i usvoji ga za sebe sa svim osobno!

Čovjek je uvijek nečiji **sluga**. Ili je sluga grijeha ili je sluga Božji. Ne postoji neki srednji put. Apostol Pavao iscrpno govori o tome u Rimljanima 6, od 15. retka nadalje.

Isus Krist može slomiti
najjače lance grijeha!

Djeca đavlova

Židovi su ponosni zbog toga što su Abrahamovi potomci i što pripadaju Božjem narodu. **39+41** No Abrahamovo dobro ponašanje potpuno im je nepoznato, a s Bogom nemaju živi odnos. Njihov stvarni otac je đavao.

Kao što djeca oponašaju ponašanje svojih roditelja, tako je i njihov način života prožet đavlom, koji je ubojica ljudi i lažljivac. **44** A oni su to isto, kao što jasno pokazuju riječi Gospodina Isusa i kao što jasno pokazuju njihove vlastite riječi i ponašanje. 44. Objasni razliku između Abra-

hamova potomka i Abrahamova djeteta.

45. Što Gospodin Isus misli kada veli da neki ljudi neće nikada vidjeti smrt? **51**

Ovo osmo poglavlje Ivanova evanđelja slikovito prikazuje ono o čemu govori Hebrejima

12,3: Gospodin Isus je pretrpio veliko protivljenje grešnika protiv sebe. Ako i ti doživljavaš nešto slično, ohrabri se iznova promatrajući njegov život i ponašanje!

Gospodin Isus je svjedočio za istinu, čak i tada kada su se ljudi izrugivali i hulili. A ti?

slijep od rođenja

Taj čovjek bio je pogođen teškom nevoljom: bio je slijep od rođenja. Učenici su smatrali da Bog tako nešto dopušta samo kada netko učini neki osobit grijeh. No Gospodin Isus im je rekao da ta sljepoća nije kazna za neke osobite grijehe, nego prigoda da se očituju Božja djela. **1-3**

Gospodin Isus ga je ozdravio na značajan način. Oči mu je pre-mazao blatom što ga je načinio od zemlje i pljuvačke, a zatim si je slijepac to blato trebao isprati vodom. Slijepac nije postavljao nikakva pitanja. Pouzdao se u Gospodina Isusa i poslušao Njegovu uputu. Tko god učini tako, to mu neće biti uzalud. Slijepac je progledao. **6-7** To ozdravljenje podiglo je veliku prašinu među ljudima. **8-17**

46. Kako se zvao bazen u kojemu se slijepac trebao oprati?

47. Ozdravljenje slijepca stvorilo je podjelu među ljudima. Koje dokaze su navodile dvije suprotstavljene strane?

U evanđeljima je opisano sedam **ozdravljenja slijepaca**. U Starome zavjetu se takvo što ne spominje ni jednom. No tamo je naviješteno da će doći netko tko će slijepima dati vid (Izaija 42,7). To se ispunilo u Gospodinu Isusu.

Gospodinu Isusu možeš povjeriti
„slijepilo“. Nećeš požaliti!

Bio sam slijep, a sada vidim!

Osim prirodnog ozdravljenja, u ovome trebamo vidjeti i duhovnu stranu: postoji i duhovna sljepoća. Svaki čovjek koji još nije spašen, s Božjeg je stanovišta slijep, jer je nesposoban vidjeti sebe onako kako ga vidi Bog: kao izgubljenog grešnika. Krist je došao zbog tih duhovnih slijepaca. Putem Božje riječi on im želi otvoriti oči za sebe same i za Boga, kako bi se obratili od tame k svjetlosti (Djela apostolska 26,17-18).

Onaj tko je to doživio, iskusit će neprijateljstvo. Ni kod ovoga koji je bio slijep od rođenja nije bilo drugačije. Bio je izgrđen **28** i, na poslijetku, izbačen iz sinagoge. **34**

48. Ljude, očigledno, nije toliko zanimalo tko je ozdravio slijepca, nego kako je to učinio. Koliko puta se to pitanje pojavljuje u Ivanu 9?

49. Zašto roditelji nisu dali nikakvu izjavu o ozdravljenju svoga sina?

I najmlađi u vjeri može reći:
"Jedno znam, bio sam slijep,
a sada vidim."

Ivan 9,35-10,6

Izbačen – u ruke Dobroga pastira

Zadivljujuće je kako je slijepac od rođenja napredovao u spoznaji Gospodina Isusa. Najprije je govorio o njemu kao o nekom čovjeku (poglavlje 9,11), zatim ga je priznao za proroka (9,17) te je, naposljetku, shvatio da je Isus Sin Božji. **35-38** Sveti Duh želi svakog čitatelja Ivanova evanđelja dovesti do toga, kao što je to jasno rečeno u poglavlju 20,31. Tebe također!

Slijepac od rođenja nije više imao mjesto u sinagogi. Sada se nalazio izvan židovskog sustava. Ali tamo se nalazio i Sin Božji, Dobri pastir, koji želi izvesti svoje ovce iz „židovskog ovčinjaka“. **3**

50. Pokušaj objasniti **41.** redak!

51. Zašto ovce neće poći za tuđincem?

Pregled usporedbe o Dobrom pastiru: **1-6**

Ovčinjač = židovski narod, koji je živio ograđen od ostalih naroda

Kradljivci i razbojnici = vjerski prevaranti i zavodnici

Pastir ovčama = Isus Krist

Pastirove ovce = židovski vjernici

Vratar otvara vrata = proroci su najavili Krista kao Dobroga pastira.

Znaš li da je Isus Sin Božji?
Onda mu se ničice pokloni!

Isus je vrata

Ova usporedba daje drugačiji prikaz od prethodne. Sâm Gospodin Isus je vrata. **7** Postoje samo ta jedna vrata kroz koja je moguće doći do kršćanskih blagoslova. Tko kroz njih uđe, to jest tko vjeruje u Krista, on će: **9**

- ... biti spašen. To je izbavljenje iz vlasti tame (Kološanima 1,13), izbavljenje od Božjega gnjeva (1. Solunjanima 1,10), i još mnogo više.
- ... ulaziti i izlaziti. To govori o slobodi. U molitvi smiješ ulaziti u svetinju, to jest pristupati Bogu u molitvi, a k ljudima možeš izlaziti s porukom mira.
- ... nalaziti pašu. Duša će ti biti nahranjena, tvoja nutrina zadovoljena.

52. Koju skupinu ljudi predstavljaju „druge ovce“ koje „nisu iz ovoga ovčinjaka“? **16**

53. Gospodin Isus je rekao da ga Otac ljubi zato što on polaže svoj život. **17** Kako bi ti objasnio tu izjavu?

Grčka riječ shizma (**po-djela, rascjep**) pojavljuje se triput u Ivanovu evanđelju. Zanimljivo je da je to uvijek u povezanosti s Gospodinom Isusom. Pritom je svaki put naglašeno nešto drugo: jednom je osobito naglašena njegova **osoba** (7,43), zatim njegova **djela** (9,16), a ovdje njegove **riječi** (10,19). Mišljenja u pogledu Gospodina Isusa i danas su još uvijek vrlo podijeljena.

Da bi se ušlo kroz ta vrata,
nije potrebno preći dug put.
Potreban je samo jedan korak.
Jesi li ga ti već učinio?

Sigurnost spasenja

U prošlom odjeljku smo na temelju jednog retka rasvijetlili tri kršćaninova blagoslova, a ovdje ćemo još jednom učiniti to isto: redci **28** i **29** govore da ovce koje pripadaju stadu Gospodina Isusa imaju sljedeća obilježja:

- one imaju vječni život
- one nikada neće propasti
- nitko ih neće oteti iz ruke Gospodina Isusa i iz Očeve ruke.

To jasno pokazuje da si kao kršćanin u potpunoj sigurnosti. Ne trebaš se plašiti da bi ipak mogao propasti. Nikakav neprijatelj ne može te oteti iz ruke Dobroga pastira ili iz Očeve ruke. Ništa te ne može rastaviti od Božje ljubavi (Rimljanima 8,38-39).

54. **Gdje i kada** su Židovi okružili Gospodina Isusa i **što** su htjeli saznati od njega?

Blagdan posvećenja hrama 22

Židovi nazivaju „Hanuka“. Taj blagdan koji je trajao osam dana podsjećao je na to da je Juda Makabejac 164. godine prije Krista ponovno posvetio Hram što je tri godine ranije oskvrnuo (obeščastio) sirijski kralj Antioh Epifan IV. On je, između ostalog, žrtvenik za paljenice pretvorio u Zeusov žrtvenik.

Bog te, kao kršćanina, u svojoj ljubavi želi osloboditi straha od osude.

Lazar – zašto Isus ne pomogne?

Lazar je bio teško bolestan. Njegove sestre rekle su to Gospodinu Isusu i prepustile mu da učini ono što on hoće. Kršćani bi tako trebali moliti! **1-3**

Isus zna koji je smisao te bolesti. **4** On bi, iz ljubavi, rado pomogao, ali on čini samo ono što Bog želi – on hoda „po danu“. Kada se u noći začuju povici u pomoć, čovjeku nije potrebna samo ljubav kako bi se uputio na put, nego i svjetlo da bi put mogao naći.

9-10

Gospodin Isus je čekao. Učenici ma je to odgovaralo, jer su se bojali opet ići u Jeruzalem. No onda je on ipak pošao. Kada je stigao, Lazar je već bio sahranjen. Marta je potražila utjehu kod Gospodina Isusa i znala je: da je on bio tamo, Lazar ne bi bio umro, ali će ga on ipak uskrisiti u „posljednji dan“. **17-24** Isus je rekao da će

uskrnsnuti onaj tko ima vječni život i umre. **25** „Vjeruješ li to?“ **26**

55. U 7. poglavlju (6-10) Gospodin Isus postupa jednako kao i ovdje. Opiši kako?

56. Kako dugo je Lazar već bio mrtav kad je Gospodin Isus došao k njemu?

Židovi su vjerovali u „**uskr-snuće**“ u posljednji dan“, **24**

jer nisu znali ništa više o tome. Mi kršćani znamo da će vjernici koji su usnuli (umrli) ustati od mrtvih već prigodom uzeća (uznesenja). Oni pak vjernici koji tada budu živjeli, uopće neće umrijeti. **26**

Kome se obraćaš kad se nađeš u nekoj nevolji?

Lazar – Gospodin Isus pomaže

Marta je otišla i pozvala Mariju, koja nije bila tako nagla i ostala je u kući. No kad ju je Isus pozvao, požurila je. Rekla je isto što i Marta (11,25). **32** Gospodin Isus je suosjećao s onima koji su tugovali. Zaplakao je. Koliko je samo jada pad u grijeh donio na svijet: bolest i smrt! **33-38**

Marta ne želi da se nakon četiri dana otvara grob, jer ne vjeruje da će Isus uskrisiti Lazara. **38-40** No Gospodin Isus je, kao svjedočanstvo onima koji su bili nazočni, zahvalio svome Bogu i Ocu za uslišanje te pozvao mrtvaca. **41-44**

Uskrsenje Lazara slikovito prikazuje:

- da Gospodin Isus daje vječni život onima koji vjeruju u njega; to, inače, ne može nitko drugi (11,25)
- da će on uskrisiti vjernike prigodom njihovog uzeća u nebo.

57. Gdje je u Ivanovom evanđelju zapisano čudo sa slijepcem, koje se navodi u **37.** retku?
58. Tko je Lazaru morao odriješiti mrtvačke poveje? Što bi to moglo značiti u prenesenom smislu?

Na Bliskom istoku je bilo uobičajeno to da se nakon četiri dana mogao osjetiti smrad **raspadanja**. **39** Lazar je, u svakom slučaju, već smrdio.

Kad je Gospodin Isus umro, „on nije vidio raspadanje“ (Ps 16,10). U tome je on jedinstven!

Bog često na tvoju molitvu
odgovara drugačije negoli
što misliš.

Dogovor da se ubije Isusa

Gospodin Isus je uskrisio Lazara od mrtvih. Mnogi su bili zadivljeni. Vođe naroda bile su uznemirene. Premda pod izlikom da su zabrinuti za budućnost zemlje, oni su se, zapravo, bojali gubljenja vlastite moći. Imali su velik religijski utjecaj, koji će izgubiti „ako svi povjeruju u nje-ga“. **45-48**

Veliki svećenik Kajfa predložio je da se narod spasi tako što će se jednoga žrtvovati za nj: Isusa. To je bilo prorokovanje, jer je doista bilo potrebno da on umre: tako će Izrael moći biti spašen u budućnosti i tako može nastati Crkva, ili Skupština, koja će biti sačinjena od ljudi iz svih naroda. **49-52**

Tako su židovske vođe čvrsto odlučile ubiti Isusa. Njihov plan

činio se savršenim: svaki pobožan Židov doći će na Blagdan pashe u Jeruzalem i tada će oni moći uhititi Isusa. **53-57** Hoće li on, koji sve zna, doći?

?

59. Kako se naziva Pasha? Zašto se naziva tako?

60. Kada se ispunilo Kajfino pro-ročanstvo da će se raspršena Bo-žja djeca „okupiti u jedno“, dakle da će postati jedno? **52**

i

„**Sanhedrin**“ (ili „**Veli-ko vijeće**“) je bio sačinjen od sedamdeset i jednoga člana, a članovi su pripadali dvjema sljed-bama: saducejima i farizejima (Djela 23,6). Predsjedavao mu je Veliki svećenik. Te godine je to bio Kajfa. **51**

Nemoj prijateljevati s ljudima koji odbacuju Gospodina Isusa!

Ulazak u Jeruzalem

Isus je već šest dana prije Pashe boravio u jednome mjestu nedaleko Jeruzalema. Lazar, Marta i Marija s radošću su ga primili u svoju kuću. **1-2** Može li se Gospodin Isus i u tvome domu osjećati ugodno?

Samo je Marija razumjela Gospodina Isusa. Ta je žena osjećala što će se dogoditi, naime, da će on umrijeti. U ono doba bilo je uobičajeno balzamirati mrtvace (Ivan 19,40). Ona je to učinila unaprijed, tako što je izlila na njega vrlo dragocjenu pomast. Što ti daješ svome Spasitelju? Njemu je tvoje štovanje nešto najdragocjenije!

Nevjernici ne mogu to nikako shvatiti. Tako je Juda Iskariotski mislio da je iskazivanje dobročinstva važnije, no u stvarnosti je bio pohlepan. **3-8**

Mnoštvo ljudi dolazilo je vidjeti uskrslag Lazara, no više im je sta-

lo do uzbuđenja negoli do Gospodina Isusa.

Mesija je, usprkos sve veće mržnje prema njemu, ušao u Jeruzalem. Bog je to vodio tako da se ispuni proročanstvo iz Zaharije 9,9. Nažalost je oduševljenje ljudi bilo samo površno. **11-19** Uskoro će ti isti ljudi uzvikivati: „Razapni ga!“

61. Koliko je dana trebalo raditi za 300 denara (Matej 20,2)? **5**

62. Uklanja li kršćanstvo siromaštvo?

Prigodom svog prvog **dolaska**, Mesija je ponizno ušao u Jeruzalem. Prigodom svog drugog dolaska doći će u snazi. U pogledu prvog dolaska čitamo o magarcu, **14-15** a u pogledu drugog dolaska o bijelom konju (Otkrivenje 19,11).

Koliko tebi vrijedi Sin Božji?

„Htjeli bismo vidjeti Isusa“

Neki Grci htjeli su vidjeti Isusa. **20-22**

Gospodin Isus je unaprijed vidio svoju patnju na križu. To se moralo dogoditi zato da bi i Grci jednom mogli pripadati Njegovu plodu. **24** Kada se zrno pšenice posije u zemlju, ono se raspadne („umre“). No onda naraste klas koji nosi mnogo zrna pšenice. Tako je i Gospodin Isus morao umrijeti da bi mnogi ljudi dobili vječan život. U protivnom bi on u Nebu ostao sâm! **24**

Onaj tko ima vječan život ne osjeća se u svijetu kao kod kuće, nego ovdje služi Gospodinu Isusu. To će biti nagrađeno u Nebu. **25-26**

Gospodin Isus je bio potresen pri pomisli na smrt, ali je on uvijek želio poslušati svog Oca. **27-28**

Sada će svijet, koji više ne poznaje Božji glas, biti osuđen tako

što će Gospodin Isus na križu pobijediti njegovog kralja, Sotunu. **29-33** Isus upozorava svoje slušatelje: „Vjerujte dok još možete!“ **34-36**

63. Kada je Otac proslavio Gospodina Isusa (11,4)? **28**

64. Što znači „biti podignut sa zemlje“? **32-33**

Isus Krist je:

- redci 1-11: Sin Božji, kojemu se već danas iskazuje štovanje.
- redci 12-19: Mesija, kralj Izraela, koji će u budućnosti opet ući u Jeruzalem.
- redci **20-36**: Sin čovječji, koji je morao trpjeti i umrijeti i koji će nakon svog povratka vladati nad svime.

Gospodin Isus obećava: „Ako mi tko služi, počastit će ga moj Otac.“

svjetlo svijeta

Ljudi moraju vjerovati u Isusa dok je on – „Svjetlo“ – s njima (12,35-36). Ali oni to nisu učinili. **37** Tako je prorok Izaija i preorekao. Oni nisu prepoznali „mišicu Gospodinovu“, nisu htjeli spoznati da je Bog djelovao putem toga čovjeka i da je on, zapravo, sâm Bog. **38** Posljedica toga je strašna osuda: neće više moći povjerovati u njega. **39-41**

No to se ne odnosi na sve ljude. Mnogi su povjerovali u njega, ali se, nažalost, nisu usuđivali to javno pokazati. **42-43** Kako je kod tebe?

Gospodin Isus je mogao reći da on uvijek čini i govori ono što hoće njegov Otac. Tako je on svjetlo svijeta. **44-50** Nakon što je on otišao u Nebo, mi, kršćani, trebamo biti svjetlila u svijetu (Filipplanima 2,15).

65. Kako se ljudi spašavaju: zar tako da vide čudesa ili tako da slušaju Božju riječ i drže je?

66. Ivan je naveo Izaiju 6,10. Te riječi prorok je izgovorio nakon što je vidio nekoga kako sjedi na velikom prijestolju, kako on izvješćuje na početku Izaije 6. Koga Izaija tamo opisuje?

Pomoć: odgovor se nalazi u ovom odjeljku.

Prorok Izaija je mnogo govorio o Gospodinu Isusu, primjerice u Izaiji 6 i 53. Kad želi naglasiti da je on Bog, naziva ga „mišicom Gospodinovom“; kad želi naglasiti da je on čovjek, naziva ga „slugom Gospodinovim“.

Jesi li ti svjetlo u svijetu?

Pranje nogu

Isus je znao da će umrijeti i potom se vratiti svome Ocu.

No unatoč tome bio je u stanju misliti na svoje ljubljene učenike. **1** Znao je da će ga Juda izdati i da će on kao čovjek vladati nad svime. Unatoč tome, on im je oprao noge. **2-5**

Pranje nogu bila je zadaća slugu. Učenici su, vjerojatno, smatrali da su oni previše fini za to. Kada je Gospodin Isus započeo s pranjem nogu, Petar je bio tako iznenađen da nije mogao sačekati ni objašnjenje. **6-7** Zatim je Isus objasnio taj simboličan postupak: Kada on bude u Nebu, čistit će svoje učenike putem Božje riječi. Kad čitaš Bibliju, spoznaješ svoje grijehe, tako da ih možeš priznati i opet imati zajedništvo sa svojim Gospodinom. **8**

Petar je to svakako htio; **9** no Isus mu je to morao točnije objasniti: Vjernik može pogriješiti

(„zaprljati noge“), ali ne može više propasti, jer je čist – „okupan“ (15,3). **10-11**

Ono što je Gospodin Isus tu učinio, primjer je i za nas kršćane: Mi trebamo doprinijeti tome da netko tko je sagriješio opet postane sretan. **12-17**

67. Zašto je Gospodin Isus najavio da će ga Juda izdati?

U Starom zavjetu su svećenici prilikom svog posvećivanja bili sasvim okupani (Levitski zakonik 8,6). Kasnije su morali prati samo ruke i noge prije negoli su ulazili u svetinju (Izlazak 30,19-20). Gospodin ovdje misli upravo na to. **10**

Ako ti netko „pere noge“,
zamisli si kao da to čini sâm
Gospodin Isus!

Razočaranja zbog Jude i Petra

Jedan od dvanaestorice učenika izdat će Gospodina Isusa. **21** Učenici su željeli znati tko je taj. To ga je trebao upitati onaj tko među njima ima „najbolju vezu“ s Gospodinom Isusom. **22-25** Samo putem redovite molitve i redovitog čitanja Biblije uspostaviti ćeš dobru vezu s Gospodinom Isusom.

Isus je odgovorio znakom (poglavlje 13,18). No kada se izravno obratio Judi, učenici to ipak nisu razumjeli. **26-29**

Juda je najprije otvorio svoje srce Sotoni, a sada je Sotona ušao u njega. **27** Kad je Juda otišao, Gospodin Isus je objasnio da će on uskoro umrijeti i napustiti Zemlju. Oni će ostati ovdje i trebaju ljubiti jedan drugoga. **31-35**

Petar je precijenio svoju ljubav prema Gospodinu Isusu uvjeravajući ga da je spreman i umrijeti za njega. No ipak će ga zaniijeka-

ti. **36-38**

68. Tko je bio taj učenik „kojega je Isus ljubio“? **23**

69. Kako bismo mi kršćani trebali ljubiti jedan drugoga?

U Ivanovom evanđelju čitamo o tri različita **proslavljanja** Sina čovječjega:

- Poglavlje 13,31: na križu su se njegove slave mogle vidjeti kao nigdje drugdje: njegova poslušnost, njegova predanost, njegova ljubav ...
- Poglavlje 12,28: on je uskrsnuo od mrtvih.
- Poglavlje 13,32: Bog ga je primio u Nebo.

I ti se kod Gospodina Isusa možeš osjećati dobro kao i „učenik kojega je Isus ljubio“.

„Pokaži nam Oca!“

Gospodin Isus će uskoro napustiti svoje učenike. Tada ga više neće vidjeti, nego će morati vjerovati u njega kao što vjeruju i u nevidljivog Boga. **1** Ali, on će opet doći da vjernike uzme k sebi u Nebo, gdje je za njih pripremio stanove. **2-3**

Učenici moraju znati da on odlazi k Ocu, kao i kojim putem i oni mogu doći tamo: onaj tko vjeruje u njega doći će k Ocu, u Nebo. Ne postoji nikakav drugi put. **4-6**

Učenici su vjerovali u njega, ali su malo toga razumjeli. Filip, primjerice, nije razumio da sve što on govori i čini, objavljuje Oca. **7-11**

I mi, kršćani, trebamo, poput njega, činiti ono što Bog želi. Trebamo moliti kao i on. Mi čak možemo činiti veća djela od onih što ih je činio sâm Gospodin Isus, jer sada Evanđelje treba naviještati po svoj Zemlji. **12-14**

70. Koji je uvjet da naše molitve budu uslišane? **13**

71. Zašto će te molbe biti uslišane? **13**

Očeva kuća je nestvoreno nebo. Tamo je Bog stanovao prije negoli je stvorio sav svemir. Time što je onamo otišao kao čovjek, Gospodin Isus je ondje pripremio stanove za sve one koji vjeruju u njega. Svi nanovo rođeni kršćani vječno će živjeti tamo gdje žive Otac i Gospodin Isus.

Kršćani će biti tamo gdje je
Gospodin Isus sada.

Drugi Tješitelj

Premda će Gospodin Isus pustiti učenike, oni neće biti sami. On će im poslati „drugog Tješitelja“: Duha Svetoga. Od dana Pedesetnice on živi u vjernicima. **15-17**

Po Duhu sâm Krist ponovno dolazi k nama kršćanima. Ako smo mu poslušni iz ljubavi, on nam se objavljuje po Duhu. Tada uživamo njegovu blizinu. **18-21**

Da, to je poput spirale uperene prema gore: što bolje poznaješ Gospodina Isusa, to bolje ćeš poznavati njegovu volju, tim više ćeš iz ljubavi činiti njegovu volju, tim više će ti se on objavljivati... **20-21**

Pritom nije riječ samo o onome što je on izričito zapovjedio u svojoj Riječi („zapovijedi“), **21** nego o onome što možeš naučiti iz cijele Biblije („riječ“). **23**

Sveti Duh će podsjetiti učenike

na sve što je Gospodin Isus rekao i dat će im njegov mir u srca. **26-29**

72. Koliko će Sveti Duh ostati kod vjernika? **16-17**

73. Sotona nije našao nikakvo uporište kod Gospodina Isusa, jer on nije mogao grijешiti. **30** On, kao bezgrešan, nije morao umrijeti. Što je to, onda, Gospodina Isusa odvelo na Golgotu?

Tješitelj, zapravo, označava **odvjetnika**, nekoga tko se pred sućem zauzima za nečiji slučaj. **Sveti Duh** je nazvan tako zato što je on zastupnik, zagovornik i tješitelj vjernika.

Imaš li Božji mir? Neka ga osjeti tvoje okruženje!

Istinski trs – o donošenju ploda

Gospodin Isus je ispričao usporedbu o trsu. On samoga sebe uspoređuje s trsom. Otac je vinogradar, a kršćani su loze. Postoje lažni kršćani, koji nisu navedeni. Oni ne donose plod. Istinski kršćani trebaju donositi više ploda. **1-3**

Svaki je kršćanin odgovoran da „ostane u Gospodinu Isusu“, dakle da ostane u vezi s njim, da održava kontakt s njim. To može samo vjernik. **4-8**

„Ostati u njemu“ također znači ostati svjestan njegove ljubavi i biti mu poslušan. To donosi radost. **9-11** Zapovijed Gospodina Isusa je da kao kršćani ljubimo jedan drugoga kao što je on ljubio nas. **12-13**

Gospodin Isus nas naziva svojim prijateljima, jer nam želi reći sve što je čuo od svoga Oca, kao što i

čovjek svome prijatelju povjerava sve što mu je važno. **14-15**

74. Kako možemo kao kršćani biti potpuno sretni? **11**

75. Što čini Otac da bismo donosili više ploda?

76. Što će se dogoditi sa lažnim kršćanima? **6** Na što Gospodin Isus tu misli?

Drvo trsa ne može se upotrijebiti ni za što. Ne može ga se obraditi. Zbog toga se lozu, ako ona ne donosi plod, može samo spaliti. Vidi Ezekiel 15,1-5. Tako su i nevjernici za Boga beskorisni. No vjernik može donositi plod za Boga tako da ostane u njemu.

Ostani sasvim blizu Gospodina Isusa i donosi plod za njega.

„Ako vas svijet mrzi“

Gospodin Isus uzima iz svijeta sve one koji vjeruju u njega. **16-17** Zbog toga svijet mrzi kršćane. Zato što je progonio Isusa, progonit će i njegove sljedbenike. **18-20**

Mržnja svijeta je, zapravo, usmjerena na Gospodina Isusa. Odbacili su ga kad je bio ovdje, i to još uvijek čine. **21-25**

Sveti Duh svjedoči upravo o njemu. On želi kod tebe postići to da priznaješ Gospodina Isusa, čak i ako zbog toga budeš omrznut i proganjen. **26-27** Ne trebaš se iznenaditi ako si zapostavljen, ismijan ili zlostavljan (mobing). Gospodin Isus je to ovdje već najavio.

77. Zašto je Gospodin Isus nas kršćane ostavio u svijetu? **16**

78. Redak **27** možemo primijeniti na nas. No na koga se tamo zapravo misli?

Tijekom duge povijesti crkve mnogi **kršćani** nisu bili

samo zapostavljeni i ismijavani, nego i žestoko **progonjeni**. Često je bilo zabranjeno biti kršćanin ili čak samo posjedovati Bibliju. Onaj tko je to prekršio bio je uhićen, mučen i ubijen. U starom Rimu vjernici su bili bacani divljim zvijerima ili spaljivani kao žive baklje. U srednjem vijeku su bili spaljivani na lomačama. Danas ih se često potajno ubija. I danas je u mnogim zemljama zabranjeno biti kršćaninom. Moli se za vjernike u tim zemljama!

Nemoj se obeshrabriti ako si zlostavljan (u mobingu) kao kršćanin zato što si vjeran svome Gospodinu.

„Korisnije je za vas da ja odem“

Gospodin Isus upozorava svoje učenike na progonstva. Ona će, prije svega, poteći od religioznog svijeta. **1-4** Tako je, doista, i bilo u povijesti Crkve, sve do danas.

Odlazak Gospodina Isusa zapravo će biti koristan, jer inače ne bi mogao poslati Duha Svetoga. **5-7**

Time što je Sveti Duh danas ovdje, on uvjerava svijet ...

- ... u pogledu grijeha (svijet je razapeo Krista)
- ... u pogledu pravednosti (on je otišao k Ocu); Svijet je odbacio jedinog pravednika, ali Otac ga je proslavio; postupio je pravedno: povukao ga je iz svijeta i dodijelio mu počasni položaj sebi zdesna.
- ... u pogledu suda (na križu je pobijedio kneza ovoga svijeta).

8-11

Duh uvodi vjernike u svu istinu, to jest on im objašnjava Bibliju.

12-15

Isus će napustiti učenike na kratko vrijeme, a onda će ga opet vidjeti kad uskrsne. **16-18**

79. Koji je preduvjet za dolazak Duha Svetoga? **7**

80. Do čega naviještanje Božje riječi u pogledu Gospodina Isusa dovodi tada kada je popraćeno djelovanjem Duha? **14**

Duh će, posredstvom apostola i pisaca Novog zavjeta ...

- ... podsjetiti na ono što je Gospodin Isus govorio na zemlji (14,26).
- ... uvesti u svu istinu (poslanice NZ-a). **13a**
- ... navješćivati ono što će doći (Otkrivenje). **13b**

Moliš li se prije negoli čitaš Bibliju da ti Bog dade razumijevanje pomoću svog Duha?

Ivan 16,19-33

„Ohrabrite se!“

Gospodin Isus zna sve. On je znao što učenici razmišljaju. **19-20**

Znao je i da će biti žalosni kad ih napusti. Ali, on će ih ponovno vidjeti. Učenici će ga vidjeti u tijelu kao uskrsloga, a kasnije – kao i mi kršćani danas – u vjeri. Naposljetku ćemo ga i mi vidjeti kada dođe uzeti nas k sebi. Raduješ li se tome? **21-22**

„Taj dan“ o kojem govori Gospodin Isus razdoblje je milosti u kojemu mi danas živimo – razdoblje radosti. Sveti Duh je sada ovdje; u Novome zavjetu nam je on sve „otvoreno“ rekao; trebaš znati koliko mnogo te Otac voli. **23-28**

Učenici su uvijek šepali u svojim mislima i mislili su samo na sebe. Kada dođe taj trenutak, svi će ga napustiti i pobjeći. **29-33**

81. Je li Gospodin Isus bio potpuno sâm nakon što su ga učenici napustili?

82. Zašto Otac voli tebe kao kršćanina?

U Novome zavjetu triput čitamo o „**potpunoj radosti**“...

- ... u poglavlju 15,11 u povezanosti s Božjom riječju
- ... ovdje, u povezanosti s molitvom **24**
- ... u 1. Ivanovoj 1,4 u povezanosti sa zajedništvom s Ocem i sa Sinom.

Što ti je, dakle, potrebno da budeš potpuno sretan? Biblija, molitva i zajedništvo s Bogom, koje se ostvaruje putem toga.

Kao kršćanin možeš se radovati: uvijek si voljen!

Sin govori s Ocem

Isus se moli. On, Sin, govori s Ocem. Učenici su slušali: govorio je o njima!

On daje vječan život onome tko vjeruje. To on čini i danas! **2-3**
 Temelj toga je njegovo djelo na križu, na koje on u ovom odjeljku gleda kao već dovršeno. **4** Zato moli Oca da ga kao čovjeka proslavi kod sebe. **5**

On je učenicima objavio Oca i oni su tome povjerovali. **6-8**

Vjernici su darovani Sinu. Oni pripadaju njemu i Ocu. On moli da budu sačuvani. On će napustiti svijet, ali će oni ostati u svijetu. **9-13**

83. Ima li Otac nešto što Sin nema?

84. Tko je taj „sin propasti“ o kojemu govori **12.** redak?

Pas ima niži oblik života negoli čovjek. On može reagirati na jednostavne zapovijedi svoga gospodara, može lajati i mahati repom. Ali ako bi mu **čovjek** izlio svoje srce, ništa ne bi razumio niti bi mogao odgovoriti na to.

Isto tako ni jedan čovjek po svojoj naravi ne može razumjeti Boga. Samo onaj tko je dobio na dar vječan život – isti život kao što ga ima Gospodin Isus, kao što ga ima Bog – može spoznati **Boga** i imati zajedništvo s njim. **3**

Pripadaš li ti Gospodinu Isusu?

Sin govori Ocu o kršćanima

Kršćani su „u svijetu“, ali nisu više „od svijeta“, to jest ne pripadaju mu, kao ni Krist. **14-16**

Gospodin Isus moli za posvećenje svojih učenika. On želi da oni budu odvojeni od svakog zla u ovome svijetu i da žive za Boga. Dvoje je što ih „posvećuje“: Božja riječ – istina, i Gospodin Isus u nebu. **17-19**

Do sada se Isus molio prvenstveno za apostole, no sada moli za sve one koji će povjerovati po riječi apostolâ (to jest onome što je zapisano u Novom zavjetu). **20**

Kada se kršćani ne prepiru, nego su „jedno“, tada su svjedočanstvo svijetu. Nadamo se da će još mnogi povjerovati, **21** jer će, kada Isus ponovno dođe u slavi i kada svijetu postane vidljivo koliko je on ljubio vjernike, za bezbožne ljude biti prekasno. **22-23**

Kao kršćanin jednom ćeš biti kod Gospodina Isusa u nebu i moći ćeš promatrati Njegovu slavu! **24-26**

85. Koliko nas je ljubio Otac?

86. Od kada Otac ljubi Sina?

Kada Gospodin Isus ponovno dođe da sve istinske kršćane uzme k sebi, tada će oni:

- ... dijeliti s njime slavu koju je dobio kao čovjek u nebu; **22** oni će imati tijelo kao što je i njegovo, s kojim će biti osposobljeni za život u nebu (Filipljani-ma 3,21).
- ... gledati slavu koju on ima kao Bog. **24**

Kako izgleda praktično
posvećenje u tvom životu?

Uhićenje Isusa

Isus je otišao u vrt u kojem je često boravio sa svojim učenicima. To je vrt Getsemani. Juda Iskariotski otišao je tamo s mnogim vojnicima i podložnicima svećeničkih glavara kako bi ga uhitili. **1-3**

Gospodin Isus zna sve, pa tako i ono što će se sada dogoditi, pa ipak se dragovoljno predaje, iako je imao moć da jednim udarcem uništi svoje neprijatelje. Rekao je samo: „Ja sam“, i svi su popadali po tlu. **4-9**

No Gospodin Isus svoju snagu nije upotrijebio da bi se obranio. On je, naprotiv, iscijelio jednog od svojih neprijatelja kojemu je Petar mačem bio odsjekao uho. Petar se, zasigurno, htio boriti za svoga Gospodina i najradije bi sluzi velikog svećenika bio raskolio lubanju. Isus je pak to spriječio, jer je on htio učiniti ono što mu je Otac dao da učini, to jest umrijeti na križu. **10-11**

87. Kako su Gospodina Isusa nazvali oni koji su ga htjeli uhititi?

88. Kada je Isus rekao ono što je navedeno u **9.** retku (u kojem poglavlju)?

Pomoć: Gospodin Isus je to rekao u jednoj svojoj molitvi.

Kad je Gospodin Isus rekao: „Ja sam“, **6** istodobno je izgovorio i Božje ime. Kad je Mojsije kod gorućeg grma pitao Boga za ime, Bog je rekao: „Ja sam onaj koji jesam“. Bog sebe naziva „Ja jesam“, jer je on vječno isti. Za Boga se ne može reći: „Bio je“, ili: „Bit će“. Gospodin Isus je Bog, on je „Ja jesam“.

**Kada te netko razljuti,
ponašaš li se kao Petar ili
kao Gospodin Isus?**

Gospodin je zanijekan

Gospodin Isus dopustio je da ga uhite i svežu. Htjeli su mu odmah suditi i zbog toga su ga najprije odveli k Ani. **12-14**

Petar i Ivan slijedili su ih do dvorišta velikog svećenika. Petar je bio pun samopouzdanja; ali tek što mu je sluškinja počela govoriti, kukavički je zanijekao da je Isusov učenik. **15-17**

Ako ideš tamo gdje se zabavljaju neprijatelji Gospodina Isusa, **18** nećeš imati snage priznati svoga Gospodina!

Ana u svom saslušanju nije našao nikakav razlog za optužbu. Jedan od slugu bio je bahat i udario je Gospodina Isusa u lice. Gospodin Isus ga je prekorio, ali se nije opirao. **19-24**

Petar se još više zapleo i triput je zanijekao Gospodina Isusa. **25-27**

89. Kako je Petar ušao u dvorište velikog svećenika?

90. U koje doba dana je bilo saslušanje kod Ane?

Ana je bio punac službenog velikog svećenika, Kajfe.

13+24 Njega su bile smijenile rimske vlasti, ali je sačuvao ugled i utjecaj. Za Židove je on neslužbeno još uvijek bio veliki svećenik. **19+24** Tako su, praktički, postojala najmanje dva velika svećenika: Ana i Kajfa (Luka 3,2).

„Tko god mene prizna pred ljudima, ja ću njega priznati pred svojim Ocem ...“

Isus pred Pilatom

Nakon noćnog saslušanja pred Anom i Kajfom (18,24), Isus je odveden u sudnicu (pretorij), službeno sjedište rimskog upravitelja. Židovi pak nisu htjeli ući u pogansku zgradu, jer su smatrali da bi se na taj način onečistili. Pazili su na takve zapovijedi o čistoći, ali su Gospodina Isusa htjeli ubiti! **28**

Pilat je morao izići k njima kako bi saznao razlog optužbe. Za njih je bilo sigurno jedno: on mora biti smaknut. **29-32**

Pilat je u sudnici saslušavao Gospodina Isusa te ga upitao: „Jesi li ti kralj Židova?“ Gospodin Isus ima kraljevstvo, ali to je nebesko kraljevstvo. Zbog toga on doista jest kralj. On je, kao i uvijek, govorio istinu. **33-37**

„Što je istina“, upitao je Pilat zdvojno, ne čekajući odgovor.

Nadao se da će narod radije htjeti „Kralja Židova“ negoli Barabu, ali se prevario. **38-40**

91. Koji blagdan su Židovi htjeli slaviti? Kako se s time može povezati smrt Gospodina Isusa?

92. Zašto se sluge Gospodina Isusa nisu borile protiv drugih ljudi? **36**

Smrtnu kaznu smjele su izvršiti samo rimske vlasti. Židovima je to u Isusovo doba bilo zabranjeno. Zbog toga su Isusa morali optužiti pred Pilatom, kako bi ga on osudio na smrt.

Pilat je bio upravitelj, to jest najviši službenik i zastupnik rimskog cezara (cara) u pokrajini Judeji.

Isus je uvijek govorio istinu.
Slijedi ga i ti u tome!

Pilat je sada pokušao pobuditi suosjećanje naroda pa je dao da se Isusa okrutno bičuje. Nakon što su mu se vojnici još izrugali i izudarali ga, Pilat ga je, tako zlostavljeno i okrvavljenog, izveo pred narod. **1-5**

Da narod sada ne bi popustio, vođe su odmah reagirale i zahtijevale njegovo razapinjanje. Pilat im je rekao: „Vi ga razapnite“, iako oni to nisu smjeli učiniti, koliko god da su to željeli. **6-7**

Kada je praznovjeran Pilat čuo da se Isus pravio Sinom Božjim, još se više prestrašio. Odakle je bio taj „sin bogova“, ili štogod da je već bio? Gospodin Isus mu je to, zapravo, već bio rekao u 18. poglavlju, 37. retku. **8-9**

Pilat je pripremio svojom vlasti, koja mu je, zapravo, samo bila dodijeljena od Boga. Želio se

riješiti tog Isusa, ali su mu Židovi prijetili s okončanjem njegove karijere. **10-12** Onda je Pilat popustio. Podrugljivo je izazivao Židove dok se oni još jednom nisu pozvali na cara. Zatim je donio presudu: razapinjanje. **13-16**

93. Koliko je puta nakon retka 18,28 Pilat posvjedočio Isusu nedužnost, i koliko su puta Židovi zahtijevali Njegovu smrt?
94. U koliko je sati Gospodin Isus bio osuđen na smrt?

Rimljani su bili vrlo **praznovjerni**. Vjerovali su u sve moguće bogove. Osim toga, bili su poznati po svojoj okrutnosti. Teški prijestupnici bili su razapinjani na križ.

Isus nije imao nikakve krivnje.
Tko ju je imao?

Križ

Grubi legionari razapeli su na Golgoti Gospodina Isusa, koji im je dopustio da s njime čine što god su htjeli. **17-18**

Pilat se i dalje izrugivao Židovima nazivajući razapetoga „kraljem Židova“. **19-22**

Okorjeli vojnici su kao plijen međusobno razdijelili Isusove halje, koje su mu bili svukli. Tako su, ne znajući to, ispunili proročanstvo iz Psalma 22,18. **23-24**

Kod križa je stajalo nekoliko žena i učenik Ivan. Premda na križu, Isus je mislio na svoju ostarjelu majku, Mariju (koja je u međuvremenu ostala udovica), te je zamolio Ivana da se pobrine za nju. **25-27**

Nakon tri sata tame moralo se još ispuniti proročanstvo iz Psalma 69,21. Onda je Spasitelj rekao: „Dovršeno je“, i predao svoj život. **28-30**

95. Gdje se nalazila Golgota?

96. Što su Isusu dali piti?

Natpis na križu bio je napisan na tri jezika, tako da ga je mogao pročitati svatko: **20**

- **Hebrejski** je bio jezik koji se koristio u religiji
- **Latinski** je bio jezik koji se koristio u politici
- **Grčki** je bio jezik koji se koristio u obrazovanju i kulturi.

Doista je sav svijet kriv zbog Kristova raspeća!

Što si ti osjećao prigodom
čitanja ovog odjeljka iz Biblije?

Smrt i pogreb

Židovi su zbog svoje lice-
mjerne pobožnosti tražili brz
svršetak razapinjanja, koje se
moglo oduljiti, budući da oni koji
su razapeti umiru polako i bolno.
Vojnici su slomili noge obojici
zločinaca, kako bi ubrzali njihovu
smrt. No Isus, koji je bio razapet
između njih, već je bio umro!
Jedan od vojnika je beščutnim
udarцем koplja probio Isusovo
tijelo. Na taj način ponovno se
ispunilo jedno proročanstvo. **31-37**

Do tada nitko nije znao da Josip
iz Arimateje vjeruje u Gospodina
Isusa, jer je bio strašljivac. Sada
pak je hrabro otišao k Pilatu. I
Nikodem je sada otvoreno stao
uz Gospodina Isusa. Oni su, pre-
ma ondašnjem običaju, položili
Isusovo tijelo u novu grobnicu.

38-42

97. Zašto je Ivan posvjedo-
čio da je istinito to što je vidio?

35

98. Nikodem je najprije noću bio
došao Isusu. **39** Gdje je zapisan
taj događaj?

Priprava je bio **dan prije
subote** i tada su se vršile po-
trebne pripreme za dan odmora.
„Velik dan bijaše ona subota“ jer
se ta subota poklapala s Blagda-
nom pashe, koji se slavio četrnae-
stoga dana mjeseca Abiba. **31**

Znaju li ljudi u tvome okruženju
da si ti učenik Gospodina Isusa?

Uskrsnuće

U rano nedjeljno jutro, prvoga dana u tjednu, Marija Magdalena došla je do groba. Prestrašila se kad je vidjela da je uklonjen kamen kojim je bila zatvorena grobnica. Otišla je k učenicima i rekla im to. Petar i Ivan otrčali su do grobnice. Ovaj put Petar nije bio prvi; trčao je sporije od Ivana. Savjest mu je, zasigurno, još bila vrlo opterećena. **1-5**

Nakon što su oba učenika vidjela da je grobnica prazna, potišteno su se vratili kući. **6-10**

Mariju su ostavili samu. Plakala je. Ne previdimo li često i mi kršćani muku drugih te ih ostavimo na cjedilu? **11**

Marija Magdalena tako snažno čezne za Gospodinom Isusom da se uopće nije prestrašila kad je iznenada ugledala dvojicu anđela. Zaboravila je čak i to da nije dovoljno snažna da ga nosi. **11-15**

Tek kad ju je taj čovjek koji je s njom razgovarao nazvao imenom, uvidjela je da je to Isus. **16**

Sada je mogla prenijeti važnu poruku učenicima: Njegov Otac je i naš Otac, njegov Bog je i naš Bog. **17-18**

99. Kako uskrsli Gospodin naziva svoje učenike, a time i sve one koji vjeruju u njega?

Do tada je **Marija Magdalena** Gospodina Isusa poznavala kao Mesiju na Zemlji. U tom odnosu nije ga mogla zadržati. Odsada će imati nov odnos s njim u Nebu. Zbog toga ga se nije smjela doticati. **17**

Grob je prazan. Isus živi!

Vjera i sumnja

Bila je nedjelja navečer i učenici su bili okupljeni. Zbog straha su zaključali vrata. Odjednom je Isus stao u sredinu i dva-put im rekao: „Mir vama!“ Pokazao im je obilježja svoje smrti – ali bio je živ! Zatim ih je otposlao u svijet da navješćuju oproštenje grijeha. **19-23** I tebi je, kao kršćaninu, zapovjeđeno da ljudima u svome okruženju kažeš da njihovi grijesi mogu biti oprošteni. Ako to nikada ne saznaju, nikada neće moći u to povjerovati.

Toma nije bio nazočan, ali drugi su mu rekli: „Vidjeli smo Gospodina“. **24-25** Što ti kažeš svojim prijateljima vjernicima ako nedjeljom ostanu kod kuće?

Sljedeće nedjelje je i Toma bio nazočan. Sumnjao je i povjerovao tek kad je sve vidio vlastitim očima. Premda je Toma bio vjernik, u tome je bio nevjeran. Kako je to žalosno! **26-29**

100. U koji dan su učenici bili okupljeni?

101. Zbog čega su neka znamenja koja je učinio Isus zapisana u lva-novom evanđelju?

Sada Gospodin Isus ima **uskrslu tijelo**. Upravo tako će biti i s nama kršćanima (Filipljanima 3,21). S tim tijelom Gospodin Isus se može kretati u nevidljivom svijetu te nije vezan vremenom i prostorom; no kad se pojavio u vidljivom svijetu, učenici su ga prepoznali.

Jesi li i ti tamo gdje je
Gospodin Isus u sredini?

„Idem u ribolov“

Na Tiberijadskom jezeru opet se okupilo nekoliko učenika. Bili su nestrpljivi, zato što se Isus nije pojavljivao. „Idem u ribolov“, rekao je Petar. Ostali su ga slijedili. **1-3** Što god činiš, to utječe na druge! Je li tvoj utjecaj na druge dobar ili loš?

Noć je prošla, no oni nisu ulovili ni jednu ribu. Netko s obale savjetovao im je da bace mrežu s desne strane. Učenicima se to moralo činiti besmislenim, ali bili su već potpuno izbezumljeni te su smjesta poslušali ... kad ono – mreža puna riba! **4-6** Odmah su spoznali da na obali stoji njihov Gospodin. Petra ništa više nije moglo zadržati i skočio je u vodu. No prije toga je opasao gornju halju, jer je pred Gospodinom Isusom dolikovalo učiniti tako.

7-8

Isus je pozvao svoje učenike na doručak. Oni su, postićeni,

šutjeli. **9-14**

102. Koji je učenik prvi prepoznao Gospodina Isusa i zašto?

103. Jesu li učenici trebali doprinijeti nešto u pogledu doručka? **9**

Ivan izvješćuje o tri **pojavljivanja Gospodina Isusa**, koja imaju proročko značenje:

- Poglavlje 20,19-23: Gospodin Isus je danas usred zajednice ili crkve.
- Poglavlje 20,24-29: Židovi u budućnosti vjerovat će tek nakon što ga budu vidjeli.
- Poglavlje **21,1-8**: Židovi će mnoge ljude iz mnoštva (mora) poganskih naroda dovesti u tisućgodišnje kraljevstvo.

Gospodin Isus te ne treba, ali on te želi upotrijebiti!

„Ljubiš li me?“

Kad je triput zanijekao svoga Gospodina, Petar je stajao kraj žara (poglavlje 18,18). Sada ga Isus, opet kraj žara, triput pita ljubi li ga. Petar je mislio da ga on ljubi više negoli ostali, sada pak svaki put odgovara: „Ti znaš da te volim“. Drugim riječima rečeno: ne vidim ljubavi kod sebe, ali tvoje sveznanje vidi ljubav duboko u mom srcu.

Tako je Šimun Petar (Šimun je bilo njegovo prijašnje ime) bio javno obnovljen. Gospodin Isus mu je dao važnu zadaću: trebao je biti pastir koji će se brinuti za druge vjernike. **15-17**

Osim toga, Isus je najavio da će Petar umrijeti kao mučenik. **18-19**

Petar je želio znati što će biti s Ivanom. No Gospodin Isus mu je

morao reći: „Slijedi me.“ To je i tvoja odgovornost! **20-23**

104. Što pastir treba činiti s jaganjcima (to jest s mladim vjernicima)?

105. Što bi bilo da je Ivan zapisao svako pojedino djelo koje je Isus učinio? **24-25**

Gospodin Isus se uskoro nakon svog uskrснуća pojavio Šimunu (Luka 23,34). Njemu je to bila prigoda da prizna svoj grijeh i primi oprostjenje, i to je bila njegova osobna **obnova**. No nakon toga je morala uslijediti još i javna obnova pred drugima.

Gospodin Isus ti govori:
“Slijedi me!”

Odgovori na pitanja

1. On svjedoči za svjetlo, to jest, za Isusa Krista, kako bi time doveo ljude k vjeri u Gospodina Isusa.

2. Ivan Krstitelj opisao je Gospodina Isusa kao onoga koji dolazi „poslije njega“, zato što je on, kao onaj koji mu je trebao pripremiti put, započeo svoju javnu službu prije njega. No ipak je Gospodin Isus imao prednost pred Ivanom Krstiteljem, jer je bio „prije njega“, to jest, zato što je on vječan. No Ivan Krstitelj imao je početak, kao i svaki drugi čovjek.

3. U redcima 19, 32 i 34. Osim toga, u Ivanu 1 još i u redcima 8 i 15. Ivan je bio svjedok za svoga Gospodara!

4. Pod smokvom. **48**

5. Natanael je bio sumnjičav, jer je Gospodin Isus bio iz prezrenoga grada Nazareta, koji baš nije bio na dobru glasu. **46** Filip uopće nije nastojao dokazima uvjeriti Natanaela, nego ga je jednostavno pozvao neka dođe i vidi tu osobu. **46**

6. Bilo je 6 posuda u koje je moglo stati 2 do 3 mjere. **6** Jedna mjera je oko 39 litara. Gospodin Isus je, dakle, u vino pretvorio oko 600 litara vode! Možda misliš da je to previše; no treba znati

da su tada na svadbe bili pozivani mnogi gosti i da su svadbe trajale po nekoliko dana.

7. Slava Gospodina Isusa. **11**

8. Židovi su govorili o Hramu u Jeruzalemu, a Gospodin Isus je mislio na hram svoga tijela. Osim toga su Židovi govorili da će **Isus** razoriti Hram (Mt 26,61), no on je rekao da će to učiniti **oni**. **19-21**

9. Oni su vjerovali zbog znamenja, jer su vidjeli nešto veličanstveno, a ne zato što su ga u svojim srcima priznali kao Gospodara nad svojim životom. Ali Gospodin Isus promatra čovjekovo srce.

10. Tripot se ta izjava nalazi u Ivanu 3,1-21: U redcima **3,5** i **11**. Inače se izraz „zaista, zaista“ pojavljuje samo u Ivanovom evanđelju (i to 25 puta).

11. Nad onim tko odbacuje Gospodina Isusa već je donesena presuda. Za one koji odbacuju Krista preostaje jedino osuda. Ta osuda još nije provedena, ali će, sasvim sigurno, biti izvršena na onima koji ustraju u nevjeri.

12. U Enonu. **23**

13. To je sâm Ivan Krstitelj.

14. U Samariji; u Siharu; blizu zemljišta koje je Jakov dao svome sinu Josipu; kraj zdenca kojega je bio iskopao Jakov **5-6+12**.

15. Bilo je to oko šestoga sata. **6** Budući da se onda računalo samo s 12 sati, a ne s 24 sata, moglo je biti ili 6 sati navečer ili 6 sati ujutro. Vjerojatnije je da je bilo navečer, jer je Isus, umoran od dugog dnevnog puta, sjeo kraj zdenca. No postoji i još jedno objašnjenje. Ivan se u svome evanđelju služi rimskim računanjem vremena, koje odgovara našem računanju. Sati dana brojili su se od ponoći do ponoći, a bili su podijeljeni u dva puta po 12 sati. No u drugim evanđeljima upotrebljava se židovsko računanje vremena. Podjela na dva puta po 12 sati jednaka je u oba slučaja, ali po židovskom shvaćanju dan počinje navečer. To je (otprilike) oko šest sati. Kada oni govore o trećem satu dana, onda je to po našem računanju deveti sat; kada govore o šestom satu, onda je to po našem računanju dvanaesti sat, itd. Jedan primjer radi objašnjenja: u Ivanu 19,14 govori se da je saslušanje pred Pilatom bilo u šest sati. Druga evanđelja izvješćuju da je raspeće bilo u treći sat (Mk 15,25), a tama je započela sa šestim satom (Mt 27,45; Mk 15,33; Lk 23,44). Te vremenske podatke moguće je uskladiti jedino ako se razumije da je kod Ivana šesti sat šest sati ujutro, a kod drugih evanđelista je treći sat devet sati ujutro, dok je šesti sat podne.

16. Čudili su se što govori sa ženom, i to još sa Samarijankom.

27 U ono doba bilo je neuobičajeno razgovarati u četiri oka s osobom suprotnog spola.

17. Do žetve su ostala još četiri mjeseca. **35** Ali duhovna žetva može već započeti; vrijeme je da se prikuplja plod za život vječni.

35-36

18. Bilo je to u sedam sati, **52** dakle, ili ujutro u sedam sati ili uvečer u sedam sati.

19. U Jeruzalemu, kod Ovčjih vrata, na kupalištu Bethesda. **2**

20. U subotu. **9**

21. Riječju Gospodina Isusa. **8-9**

22. Ispravan odgovor glasi: „Ne“. U **25.** retku riječ je o onima koji su duhovno mrtvi, mrtvi u svojim grijesima i prijestupima, to jest koji nisu nanovo rođeni; u **28.** retku riječ je o onima koji su tjelesno umrli.

23. U ime svojega Oca. **43**

24. Ponos – tako bi se moglo nazvati tu zapreku.

25. Čudo se dogodilo nedugo prije Blagdana pashe. **4** Blagdan pashe slavio se u mjesecu Nisanu, prvome mjesecu židovske vjerske godine. Prema našem kalendaru to pada u proljeće (krajem ožujka

ili početkom travnja).

26. O tome nemamo točnih podataka u izvješću. Samo se veli da je bilo oko pet tisuća muškaraca.

10 Broj žena i djece može se procijeniti samo otprilike.

27. Učenici su s pokupljenim ulomcima mogli napuniti dvanaest košara. **13** To je više negoli ono sa čime su raspolagali na početku!

28. Prirodna hrana prolazi (propada), a duhovna ostaje vječno. **27**

29. Ovaj redak govori da Gospodin Isus svakome čovjeku na ovom svijetu može i hoće dati novi, vječni život. No hoće li čovjek stvarno dobiti taj život, ovisi o tome vjeruje li u Gospodina Isusa.

30. Očeva volja: 1. Da Gospodin Isus ne izgubi ništa od svega što mu je dao Otac, nego da to uskrisi u posljednji dan; **39** 2. Da svatko tko vidi Sina i vjeruje u njega, ima život vječni. **40**

31. Tri puta: u redcima **39, 40** i **44**.

32. „Tvrd je to govor; tko to može slušati?“ **60**

33. „Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života, i mi povjerasmo i sigurni smo da si ti Krist, Sin živoga Boga“. **68-69**

34. Blagdan sjenicâ. **2**

35. Jer je Gospodin Isus svjedočio o njemu da su mu djela zla. **7**

36. Onaj tko hoće činiti volju Božju. **17**

37. Osmoga dana nakon rođenja svaki je izraelski dječak morao biti obrezan. Ako je taj osmi dan bila subota, svejedno ga se obrezivalo. Bili su spremni obaviti taj posao u subotu, jer je obrezanje, koje je zahtijevao Zakon, bilo tako važno. Zašto onda ne bi čovjek mogao biti ozdravljen u subotu? Nije li to još važnije?

38. Gospodin Isus govori da će otići k Ocu. **33** Nevjerni Židovi neće moći doći tamo. Židovi nisu znali što on time misli, ali su se pitali neće li Isus ići k Židovima koji su posvuda raseljeni i poučavati ih. **35-36**

39. Bio je osmi dan.

40. Rekli su: „Nikada neki čovjek nije govorio kao ovaj čovjek“. **46**

41. Rimljani Židovima nisu dopuštali izvršavanje smrtne kazne (18,31). Da je Gospodin Isus odobrio kamenovanje, mogli bi ga optužiti pred Rimljanima da se ne pridržava propisa rimskih vlasti, koje su njihovu zemlju držale u pokornosti.

42. Kad bi se tu mislilo na to da bi

onaj tko provodi sud (sudi) morao biti bezgrešan, sud se na Zemlji uopće ne bi mogao provoditi. To pak ne može biti Božja volja, jer je on postavio vlasti da kažnjavaju zločinitelje (Rim 13,4). Ovdje je Gospodin Isus samopravednim optužiteljima samo htio ukazati na njihovu vlastitu grešnost. Prije negoli netko sudi i osuđuje drugoga na temelju Božje riječi, mora najprije sam doći pred svjetlo te Riječi! Ono što apostol Pavao piše o tome u Rimljanima 2,17-24, može biti od velike pomoći u razumijevanju te teme.

43. Zato što on uvijek čini ono što je ugodno Ocu. **29** Bila je to očita suprotnost u odnosu na ljude koji su okruživali Gospodina Isusa.

44. Biti Abrahamov potomak („sjeme“), pitanje je biološkog potomstva. Biti Abrahamovo dijete, pitanje je vjere: za to čovjek mora činiti ono što je činio i Abraham, **39** naime, vjerovati.

45. Time se misli na to da vjerni ljudi neće vidjeti drugu smrt, to jest vječno odvojenje od Boga. Gospodin Isus tu ne govori o prvoj smrti, onoj prirodnoj.

46. Bazen Siloam („poslan“). **7**

47. Budući da se ozdravljenje dogodilo u subotu, neki su rekli da Isus ne može biti od Boga. Drugi

su prigovorili da grešan čovjek ne bi bio u stanju činiti takva znamenja. **16**

48. Četiri puta: u redcima 10, 15, 19 i 26.

49. Zato što su se bojali Židova, koji su bili odlučili da isključe **22** iz sinagoge svakoga tko Isusa prizna Kristom (Mesijom).

50. U ovome retku riječ je o duhovnom sljepilu čovjeka. Kada netko to prizna pred Bogom, to jest uvidi svoje grešno stanje, tada on nema više grijeha, jer mu bivaju oprošteni. Ako se pak tome protivi, to jest ako smatra da vidi, tada je pravedan u vlastitim očima i njegov grijeh ostaje.

51. Zato jer ne poznaju tuđinčev glas. **5**

52. Druge ovce su vjernici iz drugih naroda (izvan Izraela). Oni tvore novo stado zajedno sa istinskim vjernicima od Židova (Izraela).

53. Gospodin Isus svojom smrću – budući da je to bila Očeva zapovijed **17** – daje Ocu *novi povod* da ga on ljubi. To je „novi povod“ zbog toga što je Očeva ljubav prema Sinu već, sama po sebi, postojala od vječnosti.

54. Gdje: u Salomonovu trijemu, koji je pripadao jeruzalemskom

hramu. **23** Kada: zimi. **22** Što: htjeli su znati je li on Krist. **24**

55. On je najprije čekao, a krenuo je tek kad je nastupio pravi trenutak. On čini uvijek samo ono što hoće Bog.

56. Četiri dana (najmanje). **17** Ako se pretpostavi da je Gospodin Isus pošao na put kad je Lazar umro, **11** onda je putovanje do Betanije trajalo četiri dana. Ako su poslanici koji su ga izvijestili o Lazarovoj bolesti na putovanju bili isto toliko dana, a Isus je nakon što je primio vijest čekao još dva dana **6**, onda su sestre čekale na njega $4+2+4=10$ dana!

57. U 9. poglavlju.

58. Ljudi koji su tamo stajali. **44** Mi ljudi ne možemo nikome pokloniti novi život. To može samo Gospodin Isus, koji je ovdje uskrisio Lazara. No on želi da mi pomognemo novom obraćniku (onome kome je on upravo poklonio život) da se oslobodi od starih sveza i živi kao vjernik („odriješite ga i pustite neka ide“).

59. Blagdan pashe naziva se „Židovska pasha“, **55** jer je to bio još samo židovski religijski običaj.

60. Na dan Pedesetnice (Djela apostolska 2), kada je Sveti Duh došao na Zemlju i kada smo „svi

mi u jedno tijelo kršteni“ (1. Korinćanima 12,13). U tome trenutku nastala je Crkva (Skupština).

61. Tri stotine dana, jer jedan denar je bila dnevna zarada. Pomast je, dakle, imala vrijednost godišnje zarade.

62. Ne, jer Gospodin Isus veli: „Siromahe ćete uvijek imati sa sobom“. **8** No Bog želi da bogati pomognu siromašnima; vidi 2. Korinćanima 8,14.

63. Bog Otac proslavio je Gospodina Isusa kada mu je dao da uskrisi Lazara (11,4.40-42). Sada će ga opet proslaviti **28** tako što će on sam njega uskrisiti od mrtvih.

64. To znači biti obješen na postavljeni (podignuti) križ (3,14; 8,28; **12,34**). Razapeti Krist je taj koji privlači ljude k sebi. **32**

65. Zbog čudesa (znamenja) nitko neće vjerovati u Gospodina Isusa. **37** Božja riječ ima odlučujuću ulogu. **47-48** Usporedi i Lk 16,27-31.

66. Gospodina Isusa. **41**

67. Kada Juda izda Gospodina Isusa, učenici ne trebaju dvojiti u pogledu svoga Gospodina. Ne bi trebali pomisliti: „Kako se takvo što moglo dogoditi ako je on Sin Božji? Možda on uopće nije Sin

Božji?“ Zbog toga su trebali znati da je on unaprijed znao da će se tako dogoditi. **19**

68. To je, kao i uvijek u Ivanovom evanđelju, Ivan, pisac ovog evanđelja, koji nikada ne navodi svoje ime.

69. Mi trebamo ljubiti jedan drugoga kao što je Gospodin Isus ljubio nas. **34**

70. To moraju biti molitve „u Njegovo ime“. To su takve molbe koje Gospodin može odobriti.

71. Uslišanje tih molitava uvijek proslavlja Boga.

72. Duh Sveti ostaje s nama zauvijek.

73. To je bila ljubav prema njegovom Bogu i Ocu. Iz ljubavi prema njemu (a time i prema nama) bio je poslušan: on je činio ono što mu je zapovjedio Otac. **31** On je umro zbog naših grijeha, jer je to bio Božji plan.

74. Tako da ostanemo svjesni njegove ljubavi i budemo mu poslušni. **9-11**

75. Da bi loza donijela mnogo ploda, vinogradar je mora „očistiti“, to jest odrezati sve divlje izdanke. Tako i Otac mora nama oduzeti sve što nas ometa da donesemo više ploda. **2** Možda je Bog i tebi već nešto morao uzeti (ukradeni

bicikl, slomljena noga, uginuo pas, prijatelj se odselio) kako bi imao više vremena i snage za Gospodina Isusa.

76. Baca ih se u vatru. Tu se misli na ognjeno jezero (pakao).

77. Da u ovome svijetu donesemo plod. Primjere ploda naći ćeš u Galaćanima 5,22-23.

78. Gospodin, zapravo, misli na svoje učenike, na apostole, koji su od početka bili s njim.

79. Gospodin Isus je najprije morao umrijeti i uskrsnuti te biti proslavljen, to jest vratiti se u nebo. Tek tada je mogao poslati Svetoga Duha.

80. Vodi k proslavljanju Gospodina Isusa. Zbog toga riječi koje vrijeđaju Gospodina Isusa nikako ne mogu biti od Duha Svetoga.

81. Nije, jer je s njim Otac. **32**

82. Zato što volimo Gospodina Isusa i vjerujemo da je on izišao od Boga. **27** Otac se raduje tome.

83. Ne, jer Gospodin Isus veli: „Sve moje tvoje je, i tvoje je moje“. **10**

84. Juda Iskariotski.

85. Otac nas ljubi kao i svog vlastitog Sina. **23**

86. Otac je ljubio Sina već „prije

postanka svijeta“, to jest prije negoli je stvorio svemir, dakle, od vječnosti **24**. Ta ljubav nema početka. Gospodin Isus je oduvijek bio Božji ljubljani Sin.

87. Isus Nazarećanin. **5+7** Time su izrazili svoj prezir, jer su ljudi iz Nazareta bili prezreni.

88. U 17. poglavlju (rd. 12).

89. Ivan je bio poznat velikom svećeniku, tako da je mogao ući u dvorište velikog svećenika. On je Petra uveo u dvorište. **15-16**

90. Noću. Kad su uhitili Isusa došli su s bakljama i svjetiljkama (18,3) te su ga odmah odveli k Ani, gdje je bilo saslušanje. Rano ujutro oglasio se pijetao. **27-28**

91. Blagdan pashe. **28** To je bio slikovit prikaz koji se upravo trebao ispuniti: Gospodin Isus je Jaganjac Božji (1. Kor 5,7).

92. Zato što njegovo kraljevstvo nije jedno od kraljevstava ovoga svijeta. Njegovo kraljevstvo je nebesko.

93. Njegova nedužnost potvrđena je triput: 18,38 i 19,4.6. Triput su zahtijevali Njegovu smrt: 18,31 i 19,6.7.

94. Oko šestoga sata, to jest u šest sati ujutro. **14+16**

95. Blizu Jeruzalema. **20**

96. Ocat. **29**

97. Da mi vjerujemo.

98. U 3. poglavlju.

99. „Braćom“, jer njegov Otac je i naš Otac i njegov Bog je i naš Bog. **17**

100. Prvoga dana u tjednu, to jest u nedjelju. **19+26**

101. Kako bismo mi vjerovali da Isus jest Krist i Sin Božji. Onaj tko to vjeruje, ima vječan život. **31**

102. „Učenik kojega je Isus lju-bio“, to jest Ivan. On je osobito dobro poznao ljubav Gospodina Isusa i po tome ga je prepoznao prije negoli ostali učenici. **7**

103. Da, mogli su donijeti od riba koje su ulovili. **10** No zapravo je i to bilo od Gospodina Isusa, jer su te ribe ušle u mrežu tek nakon što je on rekao neka bace mrežu s desne strane.

104. Pastir treba „pasti“ **15** jaganjce (nove vjernike); potrebna im je hrana kako bi rasli.

105. Da je Ivan zapisao sve „pojednosti“, morao bi objasniti svaku pojedinost; no u tom slučaju bi morao napisati bezbroj knjiga ...